
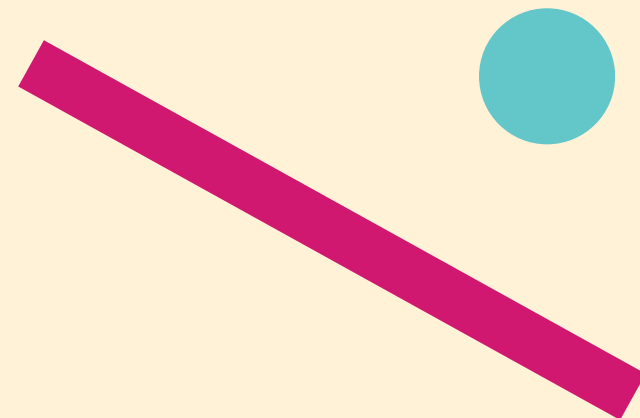

Výroční zpráva Středočeské vědecké knihovny v Kladně za rok 2024

Kladno 2025

Výroční zpráva Středočeské vědecké knihovny v Kladně za rok 2024

zpracovali:

Dagmar Brandlová, Jaroslav Císař, Ivana
Feldmanová, Roman Hájek, Jitka Hrušková,
Andrej Chalupník, Michaela Kukić,
Kateřina Leščáková, Radek Liška, Eva Mertová

fotografie:

Karel Pazderka

Vydala Středočeská vědecká knihovna
v Kladně, příspěvková organizace,
sídlo: Gen. Klapálka 1641, Kladno
V Kladně v roce 2025

ISBN 978-80-85191-63-9 (PDF)

Obsah

Z nahladu	5
-----------------	---

Odborná část	15
---------------------------	-----------

1. Knihovnické a informační služby	16
2. Knihovní fond	26
3. Krajské a regionální funkce	34
4. Odborná a vzdělávací činnost	46
5. Účast na grantových programech	48
6. Kulturně výchovná a vzdělávací činnost pro školy a veřejnost	50
7. Ediční a publikační činnost	62

Provozní a ekonomická část	67
---	-----------

Činnost v oblasti IT	68
Správa budov	69
Personalistika	69
Hospodaření v roce 2024	71

Výroční zpráva o poskytování informací podle zákona č. 106/1999 Sb. za rok 2024	77
--	----

← **Přednáška
Adama Gebriana
zcela naplnila nově
rekonstruovaný sál
knihovny.**
10. 10. 2024

→ **V roce 2024 zahájila knihovna spolupráci se
šachovým klubem Kladno. Otevřený trénink pro
děti byl hojně navštěvovanou akcí. 3. 12. 2024**

Z nadhledu

Bez přílišné nadsázky lze říct, že na konci roku 2024 je Středočeská knihovna výrazně jinou, modernější institucí než na jejím začátku. Díky mimořádné vstřícnosti zřizovatele se podařilo realizovat řadu významných investičních akcí, které ovlivnily způsob práce úplně všech součástí knihovny (byť služby pro veřejnost a provoz přece jen o něco více).

Tempo změn postavilo tým knihovny před řadu větších či menších výzev, někdy bylo téměř na hranici únosnosti – a ne vždy se pochopitelně vše dařilo tak, jak to bylo původně naplánováno. Přesto, anebo právě proto, má knihovna po tomto „transformačním“ roce dobře našlápnuto ke svému dalšímu rozvoji.

Stavební úpravy

Pro veřejnost nejviditelnější a nejcitelnější zásah znamenala série stavebních úprav a modernizace interiérů historické budovy knihovny. S ohledem na finanční zdroje, provozní aspekty i projektovou připravenost probíhaly jednotlivé úpravy po etapách, což na jednu stranu umožňovalo zachovat s většími či menšími omezeními provoz knihovny, na druhou stranu se práce častokrát protáhly, což zejména v závěru roku vedlo k průběžným a často celkem živelným aktualizacím harmonogramu. Z pohledu uživatelů i zaměstnanců vyžadoval vývoj shovívavost i řadu kompromisů.

V konečném důsledku prošly (tu větší, tu menší) obnovou prakticky všechny pro veřejnost přístupné prostory – šlo tak o první koncepční proměnu knihovny od roku 2005. Úpravy byly motivované především snahou vybudovat v daných podmínkách (po Moravskoslezské vědecké knihovně v Ostravě jsme knihovnou s nejmenší plochou pro veřejnost) nové typy prostor umožňující rozvoj nových funkcí a služeb, které moderní knihovna potřebuje ke svému rozvoji.

Interiéry navrhované původně nepříliš flexibilně pro dvě základní činnosti (půjčování knih a studium) prošly adaptací tak, aby bez větších konfliktů umožnily pořádání více různorodých akcí a vytvořily příjemné prostory pro setkávání a trávení volného času. Součástí zadání pro architekty (Ateliér Emil vedený Janem Žalským) byl požadavek „dočasnosti“ úprav – při vědomí, že

↑ Původní čítárna časopisů (dole) se proměnila v multifunkční sál.
Rekonstrukce podpořila původní secesní charakter místnosti.

dříve či později potřebuje budova generální zásah. V některých případech jsme tak dospěli k neotřelým, v knihovním kontextu originálním řešením.

- V přízemí budovy se v průběhu června podařilo získat poslední potřebná povolení, abychom již **nevyužívaný sklad 01, uvolněný po dokončení centrálního depozitáře, mohli využívat jako prostory pro veřejnost**. Doplněním stavební přičky a dílčími opravami se podařilo vybudovat příjemnou místnost „velké lektorny“ s kapacitou kolem 30 lidí, primárně zamýšlenou k využití pro vzdělávací akce.
- Druhou úpravou v přízemí prošel **návrat knih s výstavní síní**. Decentním doplněním nízkých polic po celém obvodu místnosti se podařilo do prostoru dostat novou funkci – výdej knih připravených na základě žádanky z internetu. Dvě související agendy návratu a výdeje knih se tak logicky dostaly na jedno místo, pro připravené knihy již není nutné chodit do patra, čímž se uvolnil prostor ve volném výběru knih. V rámci knihovny zároveň vznikl bod, kde je možné rychle vyřídit základní služby; za nezanedbatelný přínos úpravy považuji to, že tím pádem umíme základní služby poskytnout bezbariérově, což dosud nebylo možné. Došlo rovněž k posílení důrazu na samoobslužnost uživatelů.
- V přízemí proběhly dílčí **úpravy ke zprovoznění samoobslužné šatny**.

↶ ↗ **Prostor volného výběru před úpravou (vpravo) a po ní. Jde o první programové využití principu upcylace v českém knihovnictví.**

- Přestavby v prvním patře zahájila v polovině června 2024 adaptace největšího a nejreprezentativnějšího prostoru knihovny. **Dosavadní čítárna časopisů byla přebudována na multifunkční sál:** místnost dostala nové zatemnění, byly vystěhovány regály s časopisy, doplněna elevace a orientace místnosti se vrátila k původní logice z dob výstavby Okresního domu, byla předělána elektroinstalace, doplněno vybavení audio a video technikou a nové osvětlení. Při odstraňování několika vrstev nátěrů znovu vynikla štukatérská výzdoba sálu, zároveň vyšlo najevo, jak byla provedena původní výmalba – a i v tomto ohledu jsme se vrátili k původní podobě. Prostor původní galerie pro obecenstvo byl přeměněn na úložný prostor, což společně s pořízením nových skládacích židlí a stolů zásadně zvýšilo variabilitu sálu.
- V průběhu prosince došlo k **modernizaci volného výběru**. V tomto případě byl – v podobném měřítku v kontextu českých knihoven poprvé – uplatněn princip upcyclace, tj. využití stávajících regálů a jejich přizpůsobení pro novou funkci. Velká část stávajících regálů byla přesunuta a doplněna překližkou o nové plochy pro prezentaci knih. Využití kontrastně barevného dřeva interiér osvěžilo, zároveň se podařilo vytvořit několik klidných koutů pro práci s internetem a získat nové možnosti pro atraktivnější prezentaci knižního fondu.
- **Studovna časopisů byla přesunuta do rohového salonku.** Výběr časopisů byl koncentrován na menší prostor a mírně zúžen; s ohledem na prostorové možnosti budovy jde vzhledem k množství doručovaných časopiseckých titulů o nutně kompromisní řešení, jehož dopad na komfort uživatelů budeme dále vyhodnocovat.
- Někdejší volný výběr naučné literatury byl upraven na **dětskou čítárnu**. Ta ještě projde dílčími úpravami a bude sloužit pro práci s cílovou skupinou rodičů a dětí.
- Nejklidnější část prvního patra, která sloužila k prezentaci beletrie, byla přebudována na **tichou studovnu** poskytující dostatek klidu a soukromí pro soustředěné studium.

Rozšíření otevírací doby a zkvalitnění služeb

Navzdory zátěži spojené s prostorovými úpravami se dařilo zvyšovat i standard poskytovaných služeb. Mezi 21. březnem a 20. dubnem 2024 proběhla po delší době komplexní anketa mezi uživateli knihovny. Dotazníky jsme sbírali online i v písemné formě, celkem se sešlo 407 odpovědí (397 od registrovaných uživatelů). Zpětná vazba uživatelů nám mimo jiné pomohla odhalit některá slabá

↑ Prostor galerie a návratu knih (původní stav dole) získal lehkým zásahem novou funkci výdeje žadanek dokumentů.

místa ve způsobu prezentace služeb a přinesla podněty pro dílčí úpravy Knihovního řádu, k nimž došlo od 1. 10. 2024.

Zcela zásadním zlomem bylo pro knihovnu **rozšíření otevírací doby**. Díky posílení týmu o nové kolegy a dílčím provozním úpravám skončila 2. září 2024 éra, kdy se ve středu na Kladně nedalo jít do knihovny. Ambiciózně jsme navíc otevírací dobu o všední dny nastavili jednotně od 9:00 do 18:00. Tento krok provázela mimořádná vlna pozitivních reakcí – a i v provizorních a přestavovaných podmínkách si k nám uživatelé ve středu našli cestu v poměrně hojném počtu.

Méně viditelnou, pro prestiž knihovny ovšem neméně podstatnou novinkou, byla **instalace aktuální verze digitální knihovny Kramerius**. Ta jednak zvyšuje pohodlí uživatelů při procházení zdigitalizovaných dokumentů, ale také nám umožnila zapojit se naplno do kooperativních projektů českých knihoven v oblasti digitalizace. Pracoviště bibliografie se navíc naplno ponořilo do práce na databázi regionálních osobností a regionální faktografie, což je zatím neviditelná práce, která bude sklízet své plody v následujících letech.

Nabídku služeb se po delších přípravách podařilo obohatit o **tréninky paměti** a o individuální konzultace k využití informačních zdrojů. Provedli jsme také kroky nezbytné k tomu, aby veškeré naše služby bylo možné platit **bezhotovostně**.

Otázkou do budoucna je automatizace služeb. Výdejní automat se již v první polovině roku dostal na limit svých kapacit, do budoucna tedy uvažujeme o rozšíření. V průběhu roku se nám od zřizovatele podařilo získat prostředky na pořízení návratového automatu, který pomůže uzavřít celý cyklus automatizované práce s fondem na bázi RFID technologie.

Veřejné zakázka na výběr dodavatele byla ukončena v září 2024, instalace proběhne v roce 2025.

Vytížení výdejového automatu

Obliba služby je natolik vysoká, že jsme narazili na kapacitní limity automatu. K 31. 12. 2024 dosáhl automat:

→ **860 uživatelů**

→ **10 912 uložených dokumentů**

Nový vizuální styl a úprava značky knihovny

Čitelnost knihovny a její komunikace do budoucna pomůže zlepšit nový vizuální styl. Po více než 30 letech opustila knihovna logo se stylizovanou budovou. Ve snaze logo zjednodušit a vyjádřit v něm knihovnu jako místo, kde se potkávají analogové a digitální služby, jsme nakonec s designérkami ze Studia Datle dospěli k řešení v podobě písmene K (krajská knihovna Kladno) sestávajícího ze základních geometrických tvarů – trojice teček odkazující na okna ve štítě budovy a obdélník symbolizující analogové knihy, ale také pevný pilíř či

čtenář
MĚSÍČNÍK PRO KNIHOVNY

Proměna vizuální identity knihovny

oporu. Styl je pojatý poměrně volně a hravě tak, aby se s ním dobře pracovalo v celé šíři aplikací, které pro knihovnu potřebujeme. Hlavní ideou komunikace je „knihovna jako magnet“ či „magnetická přitažlivost knihovny“.

Současně s novým vizuálním stylem jsme po živé debatě uvnitř knihovny dospěli k rozhodnutí **vynechat v komunikaci navenek z názvu knihovny výraz „vědecká“**, který je podle zkušeností z provozu i výstupů provedené ankety pro uživatele knihovny matoucí. Oficiální název instituce zůstal nezměněný, název „Středočeská knihovna v Kladně“ používáme jako značku.

Jedním ze základních komunikačních nástrojů se do budoucna stane **nový web** knihovny, který byl technicky dokončen v prosinci 2024 a po naplnění obsahem bude spuštěn v prvním kvartálu roku 2025.

Rozvoj vzdělávacích aktivit

Významný posun knihovna zaznamenala v oblasti vzdělávání. V průběhu roku byl v souladu s koncepcí rozvoje vytvořen nový edukační tým, jehož činnost se postupně dařilo konsolidovat. Záměrem je vytvořit podmínky pro budování know-how v oblasti moderních vzdělávacích metod a výhledově rovněž k oddělení funkce edukátora, tj. odborníka zodpovědného za vývoj, pilotáž a evaluaci vzdělávacích programů knihovny, a lektora, který lekce prakticky vede. Významným počinem nové pracovní skupiny byla revize existujících programů, vývoj nového programu **Cesta k sametu** představeného u příležitosti 35 let od listopadových událostí roku 1989 a v neposlední řadě navázání spolupráce se

Sládečkovým vlastivědným muzeem v Kladně a Státním oblastním archivem v Praze (respektive jeho kladenským pracovištěm), jejímž cílem je příprava společného vzdělávacího programu zaměřeného na badatelskou výuku.

Objem vzdělávání organizovaného knihovnou byl v roce 2024 výjimečný také díky projektu **Rozvoj měkkých dovedností pracovníků v kulturním a kreativním sektoru ve Středočeském kraji II** realizovaného díky výzvě z Národního plánu obnovy vedle naší knihovny také v pověřených knihovnách.

Knihovna jako místo spolupráce

Snahou knihovny je sloužit jako **partner jak pro veřejnost a důležité aktéry v lokálním kontextu**, tak pro knihovny v rámci celého kraje. V roce 2024 jsme se naplno zapojili do projektu Příběhy našich sousedů organizace Post Bellum jako opora týmů ze středních škol v regionu, navázali jsme spolupráci s organizací FandiMat na podpoře jejího projektu materiální pomoci, dál rozvíjeli program pro hybatele místních komunit, podpořili akce organizace Fokus Praha (Centrum duševního zdraví) nebo spolku Taška Kladno, poskytli zázemí pro nedělní zápasy šachového oddílu ŠK Kladno, spolupodíleli se společně s Městskou knihovnou Nymburk na oslavách **110 let od narození Bohumila Hrabala**, pilotovali jako jedna ze tří knihoven v Česku spolupráci s Úřadem práce na propagaci programu *Jsem v kurzu*, přivítali kolegy z partnerské knihovny v polském Opolí – a podobným výčtem by se dalo pokračovat.

Za velmi důležité považuji, že se po delších přípravách podařilo naplno rozvinout spolupráci s dobrovolníky a že jejich pomoc je už v knihovně doslova hmatatelná.

Pro odbornou obec jsme v rámci kraje prvně administrovali projekt *Bookstart – s knížkou do života*. Naše práce – jednak zjišťování zájmu o knižní sety a konsolidace poptávky, jednak zajišťování lektorů na doprovodné programy včetně uzavírání dohod a další administrativy – pomáhá snížit zátěž pro knihovny (a potažmo i krajský úřad) a zároveň efektivněji čerpat alokované finance.

Modernizace infrastruktury a pracovního zázemí

Interiérové a stavební úpravy se neomezovaly jen na návštěvnické prostory – úpravy se dočkala i významná část zázemí oddělení služeb veřejnosti a pokračovala obměna hardwarového vybavení. Z pohledu pracovních rutin zásadní byla instalace přístupového systému, jejímž cílem bylo lépe oddělit zázemí od prostor přístupných pro veřejnost. Souběžně s přístupovým systémem byl zaveden rovněž systém elektronické evidence docházky, který byl po podzimní pilotáži nasazen do ostrého provozu od 1. ledna 2025.

→ **Vernisáž výstavy
studentských
projektů na adaptaci
areálu knihovny
s názvem *Knihovna
3. tisíciletí*. 16. 9. 2024**

Pořízením zálohovacího serveru, obnovou firewallu a pořízením nových licencí na zajištění ochrany dat se z větší části se podařilo dokončit modernizaci síťové infrastruktury. Knihovna se rovněž technicky plně připravila na přechod do cloudového prostředí Microsoft 365.

Studentské a naše vize

Jedním z důležitých témat zůstává otázka budoucího rozvoje knihovny. Zadání se během letního semestru výuky chopili studenti Fakulty architektury ČVUT a partnerské univerzity v Číně – výstupem jsou na čtyři desítky studentských projektů představující různé názory na to, jak by budoucí knihovna mohla vypadat a jaké funkce by mohla mít. Pro nás byla spolupráce se studenty cenná zejména pro to, abychom si lépe uvědomili silné stránky stávajících objektů a udělali si představu o prostorové náročnosti různých provozů. Projekty byly během září a října 2024 vystaveny jak v naší knihovně, tak v obchodním centru Central Kladno.

Budoucnost areálu jsme ale nenechali jen na studentech. Během jara jsme se podrobně věnovali přípravě žádosti v rámci dotační výzvy Finanční podpora na přípravu projektů v souladu s cíli EU (příprava velkých projektů). Bez ohledu na to, zda žádost bude úspěšná (výsledek na počátku roku 2025 ještě neznáme) nám proces pomohl vyjasnit si rámec potřebných kroků v procesu obnovy areálu.

Diskuse o organizační kultuře

Díky projektu Pracovní flexibilita a diverzita jako prostředek zatraktivnění pracovního uplatnění ve Středočeské vědecké knihovně v Kladno (OP Zaměstnanost+) jsme měli prostor věnovat se výrazněji i vnitřním otázkám našeho fungování. Od témat pracovní flexibility a diverzity jsme se častokrát vraceli k otázkám kultury v rámci organizace – a po několika školeních pro management je zřejmé, že se této oblasti musíme dále ještě více do hloubky věnovat. Stejný projekt před nás postavil další výzvu: pilotní zkoušku pracovního režimu tzv. sdíleného pracovního místa.

...řada rozdělaných věcí

Mnoho projektů započatých v roce 2024 má přesah a hlavní výstup až v roce 2025. Z těch významnějších jde o realizaci modernizace digitalizačního pracoviště, na kterou se nám podařilo získat dotaci z výzvy *Digitalizace kulturního a kreativního sektoru – 0441 Další rozvoj digitalizace v oblasti knihoven II*, a o instalaci návratového automatu na knihy (hrazeno z investičních prostředků zřizovatele), která bude mít významný dopad na organizaci činností v oddělení služeb veřejnosti.

Z délky tohoto úvodního přehledu je zřejmé, že rok 2024 byl skutečně mimořádně hektický. V roce následujícím si můžeme dovolit tempo zvolnit a těšit se z plodů naší poctivé práce.

→ **Roman Hájek**, ředitel

Odborná část

Knihovnické a informační služby

Statistika k 31. 12. 2024

Uživatelé	2023	2024
Registrovaní uživatelé	5 075	5 270
z toho registrovaní uživatelé do 15 let	163	137

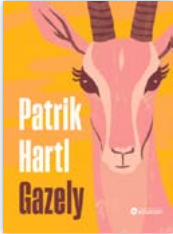
Návštěvníci	2023	2024
Návštěvníci celkem	104 502	106 460
v tom... návštěvníci půjčoven a studoven	101 734	99 072
návštěvníci využívající internet v knihovně	721	556
návštěvníci kulturních, komunitních apod. akcí	1 187	2 454
návštěvníci vzdělávacích akcí	2 047	3 531
návštěvníci akcí, kde SVK není hlavní pořadatel	584	847

Výpůjčky	2023	2024
Výpůjčky celkem	199 930	188 367
v tom... naučná literatura dospělým uživatelům (knihy)	118 649	108 715
krásná literatura dospělým uživatelům (knihy)	63 906	63 077
naučná literatura dětem (knihy)	826	574
krásná literatura dětem (knihy)	1 689	1 639
periodika	4 439	3 542
kartografické dokumenty	518	413
tištěné hudebniny	722	728
zvukové dokumenty	7 326	8 063
zvukově obrazové dokumenty	5	9
elektronické dokumenty	4	40
deskové hry	825	1 320
jiné	1 021	1 567
Prezenční výpůjčky evidované	4 885	3 832
Prolongace	88 685	81 323

Výpůjčky			2023	2024
Meziknihovní výpůjční služba v rámcí státu	obdržené požadavky z jiných knihoven	počet požadavků	25 345	22 832
		počet kladně vyřízených požadavků	22 912	20 309
	zaslané požadavky jiným knihovnám	počet požadavků	39	47
		počet kladně vyřízených požadavků	39	47
Mezinárodní meziknihovní výpůjční služba	požadavky z jiných zemí	počet požadavků	41	34
		počet kladně vyřízených požadavků	40	31
	požadavky do jiných zemí	počet kladně vyřízených požadavků	0	1

Nejpůjčovanější tituly roku 2024

Beletrie

Patrik Hartl
Gazely
(39 výpůjček)

Nina Špitálníková
Severka
(32 výpůjček)

Karin Lednická
Šikmý kostel III
(32 výpůjček)

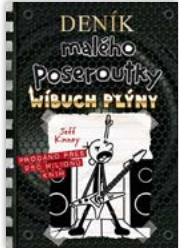
Dětská beletrie

Albi Koutelný
Lidové říkanky
(9 výpůjček)

T. Končinský,
K. Karhánková,
F. Pošivač
**Mlsné medvědí
příběhy: Vzhůru
na pól!**
(8 výpůjček)

Jeff Kinney
Wíbuch plýny
(8 výpůjček)

Odborná literatura

Andrea Sedláčková
Toyen
(25 výpůjček)

Martin Moravec
Marek Dvořák:
Mezi nebem a
pacientem
(24 výpůjček)

Roland
Liebscher-Bracht,
Petra Brachtová
Koleno a
meniskus
(22 výpůjček)

Deskové hry

Karak
(11 výpůjček)

Únikovka
Minecraft
(9 výpůjček)

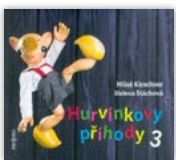

Desítka – Harry
Potter
(7 výpůjček)

CD

Agatha Christie
Letní záhady
(10 výpůjček)

Miloš Kirschner,
Helena Štáchová
Hurvínkovy
příhody 3
(9 výpůjček)

Robert Bryndza
Chladnokrevně
(9 výpůjček)

Změny a novinky v poskytování služeb

Úpravy výpůjčních prostor nám umožnily zviditelnit a zdůraznit význam samoobslužného půjčování knih prostřednictvím selfchecků. Automatizaci služeb pomůže výrazně posunout zapojení návratového automatu. Přestože tento projekt bude dokončen až v roce 2025, v uplynulém roce proběhly všechny klíčové rozvahy, projektové práce i soutěž na dodavatele.

Uživatelé zvyklí pracovat s moderními technologiemi mohou nově **využívat naše služby bez jakékoli plastové kartičky**. Od října 2024 totiž akceptujeme prokázání totožnosti prostřednictvím aplikace eDoklady. Zároveň jsme zavedli elektronickou formu průkazu v podobě unikátního kódu, který je dostupný v Kontu uživatele a který si uživatel převede do podoby čárového kódu v některé z běžně dostupných mobilních aplikací (Yourwallet, Google Peněženka ad.). Výhodou je dílčí úspora, protože uživatel nemusí platit za samotnou plastovou kartu.

Rozšířili jsme rovněž služby v oblasti informační gramotnosti a kritického myšlení. **Nově nabízíme individuální konzultace se zaměřením na vyhledávání v elektronických informačních zdrojích**, které probíhají vždy v pondělí 1 x za 14 dní. V rámci těchto konzultací se uživatelé seznamují s katalogem Středočeské knihovny, souborným katalogem ČR a online zdroji jako Knihovny.cz a Google Scholar. Dále procházejí licencovanými zdroji, které mají k dispozici registrovaní čtenáři Středočeské knihovny (databáze EBSCO, databáze českých médií Anopress, archiv zpravodajství ČTK).

Vedle toho jsme pod názvem **Fit mozek** obnovili tréninky paměti, jejichž cílem je procvičovat techniky pro lepší pamatování informací, ať už jde o studijní materiály, pracovní úkoly nebo každodenní činnosti (proběhlo 6 setkání pro maximálně 12 účastníků). Pravidelně 1x měsíčně probíhají také tréninky paměti pro slabozraké a nevidomé.

Pevnou součástí informačních služeb je již také projekt Digitální Odysea. V rámci jeho cestovní podoby jezdíme od roku 2024 nově školit v domovech pro seniory a v knihovnách v kraji.

Knihovna z domova

V katalogu knihovny stále přibývá dokumentů dostupných odkudkoli.
K 31. 12. 2024 to bylo:

- **27 976 e-knih**
- **1 432 e-audioknih**
- **173 964 děl nedostupných na trhu**

V roce 2024 jsme měli **193 uživatelů**, kteří využívali **jen online služby**.

Licencované elektronické zdroje

Průběžně byly plněny požadavky vyplývající z členství v těchto projektech:

Projekt CzechElib

V rámci projektu jsou zpřístupněny databáze Naxos Music Library, Business Source Complete, Academic Search Complete. Projekt je zajišťován Národním centrem pro informační podporu výzkumu, vývoje a inovací (NCIP VaVal). Cílem projektu NCIP VaVal je zvyšování efektivity národního VaVal prostřednictvím vybudování nové komplexní platformy 'One-Stop-Shop for Researchers (OSS4R)', která bude poskytovat služby v oblasti informačních zdrojů a další pokročilé asistované a samoobslužné služby podpůrného charakteru, což přispěje k vytvoření předpokladů pro naplňování vizí Inovační strategie České republiky 2019–2030 a Národní politiky výzkumu, vývoje a inovací České republiky 2021+. Řešitelem projektu NCIP VaVal je Národní technická knihovna

VISK8/A

Knihovna je členem konsorcia a jeho prostřednictvím zpřístupňuje databázi Anopress, databázi PressReader a nově od roku 2024 Archiv zpravodajství České tiskové kanceláře (ČTK).

Částka požadovaná na přístup do databází je součástí rozpočtu NK ČR, která na základě smluv uzavřených s dodavateli částky za přihlášené knihovny hradí. Finanční podpora pro knihovny začíná v dubnu 2024 a trvá do listopadu 2024, tj. 8 kalendářních měsíců. Na období prosinec 2024 a leden–březen 2025 (4 kalendářní měsíce) si knihovna hradí v rámci finanční spoluúčasti (30 % z celkové ceny) přístup ze svého rozpočtu.

Národní digitální knihovna – Díla nedostupná na trhu (NDK – DNNT)

Služba NDK-DNNT je poskytována na základě licenční smlouvy Národní knihovny ČR s kolektivními správci DILIA a OOA-S. Podmínkou služby je registrace uživatele v naší knihovně, která má uzavřenou smlouvu o poskytování služeb NDK-DNNT s Národní knihovnou ČR.

Díla nedostupná na trhu (dále jen DNNT) jsou:

- Digitalizované knihy vydané na území České republiky před více než 20 lety, u kterých ještě nevypršela autorská práva (70 let od smrti

- autora), a které nejsou dostupné na běžném knižním trhu.
- Digitalizované časopisy a noviny vydané na území České republiky před více než 10 lety, u kterých ještě nevypršela autorská práva (70 let od smrti autora), a které nejsou dostupné na běžném knižním trhu.

Počet přístupů k licencovaným elektronickým zdrojům v roce 2024

Zdroj	Přístupy	Stažené / zobrazené záznamy
Anopress	90	90
PressReader	593	1 045
EBSCOhost	5 550	405
Naxos Music Library	39	313
Zvukové knihy MP3	--	613

Rešeršní a informační služby

V roce 2024 byly průběžně zpracovávány rešerše – 26 rešerší, 3 883 záznamů. Zaměřovali jsme se i na nabídku a realizaci individuálních odborných konzultací zaměřených na vyhledávání v informačních zdrojích, proběhlo 19 konzultací. Nově zavedeny od října 1x za 14 dní konzultace se zaměřením na vyhledávání v elektronických informačních zdrojích. Proběhly do konce roku 4 se 7 účastníky.

Zajímavá témata rešerší a konzultací:

- Cesta darování krve až k pacientovi
- Histologie tenkého střeva a vybrané patologické stavy
- Gender při výuce tématu Člověk a svět, rozdíl přístupu žáků a žákyň 5. ročníku ZŠ
- Trendy ve vývozu citlivých materiálů z ČR do zemí s vojenským konfliktem
- Kolize zvěře s dopravní infrastrukturou
- Aktivizace seniorů v pobytových zařízeních

→ **Setkání
seniorského
klubu Budme si
blíž zaměřené na
canisterapii. 24. 6.
2024.**

Služba Ptejte se knihovny

Služba Ptejte se knihovny je službou faktografickou a bibliografickou. Zaručuje odeslání odpovědi do 48 hodin – v pracovních dnech – od doručení zprávy.

Knihovna je zapojena do této služby včetně zajišťování chatu v úterý v čase 9:00–12:00. Bylo zodpovězeno celkem na 125 dotazů (116 chatem, 9 e-mailem).

Zajímavé dotazy:

- *Kdo byl Jaroslav Merhaut, podle kterého je pojmenovaná jedna z kladenských ulic?* – Jaroslav Merhaut (12. 11. 1897 – 17. 6. 1942) byl inženýrem a zemědělským radou okresního úřadu. Byl zatčen gestapem po atentátu na německého strážmistra Wilhelma Kniesta. Způsob úmrtí je nejasný, jeden zdroj uvádí, že zahynul v koncentračním táboře. Podle internetového zdroje byl popraven na vojenské střelnici v Praze 8 - Kobylisích. (VYKOUK, Jaroslav. Kladenský uličník, aneb, Průvodce jmény ulic v Kladně. Vlastivědná knižnice Kladenska, sv. 7. Kladno: Sládečkovo vlastivědné muzeum v Kladně, 2007. ISBN 978-80-903784-3-8.)
- *Jaká byla situace JUDr. Vojtěcha Mastného, prvorepublikového vyslance v Londýně, Římě a Berlíně, ohledně státních vyznamenání?* – Na dostupné fotografii Bundesarchivu je vyfotografován se 4 řádivými hvězdami, řádovou stuhou a dekorací na krku, ale

v jiných zdrojích jsem nenalezl, že by byl nositelem nějakého vyznamenání. (MASTNÝ, Vojtěch. Vzpomínky diplomata: ze vzpomínek a dokumentů československého vyslance. Praha: Karolinum, 1997. ISBN 80-7184-410-1.)

Meziknihovní služby a služba ZÍSKEJ

Knihovna uzavřela s platností od 10. 6. 2021 Smlouvu o poskytování a využívání služeb ZÍSKEJ a i v roce 2024 jsme poskytovali prostřednictvím této platformy meziknihovní služby. Cílem projektu je vytvořit a zajistit provoz národní platformy pro snadné poskytování meziknihovních výpůjčních služeb a služeb dodávání dokumentů. Systém ZÍSKEJ, propojený s vyhledávačem Centrálního portálu knihoven (CPK) www.knihovny.cz, nabízí přímým uživatelům na internetu možnost objednat si knihu či dokument z jiné knihovny a sledovat stav objednávky.

Vzhledem k tomu, že tato služba není napojena na knihovní systém, je v tuto chvíli pro knihovníky krokem zpět a zdvojením vykonávaných činností.

Přes službu ZÍSKEJ bylo kladně vyřízeno 229 požadavků z jiných knihoven a 32 kladně vyřízených požadavků jsme zaznamenali my. Využití je však zatím v kontextu celkového objemu meziknihovních výpůjčních služeb okrajové (v rámci MVS knihovna celkem v roce 2024 vyřídila 20 309 požadavků).

Zvuková knihovna

Zvuková knihovna poskytuje načtené knihy slabozrakým a nevidomým. Půjčit si je mohou v podobě CD nebo nahrané na USB. Knihy si uživatelé objednávají sami nebo přes příbuzné, knihovnice či sociální pracovníce. Zvukové knihy si čtenáři nebo pověřené osoby vyzvedávají v knihovně, nebo jim je posíláme poštou, nebo je dodáváme i osobně domů.

Pokračovala spolupráce se SONS (Sjednocená organizace nevidomých a slabozrakých) Účastnili jsme se na Oblastním shromáždění, kde byla představena naše nabídka pro nevidomé. Nově byly zajišťovány pravidelně 1x měsíčně Tréninky paměti.

Pokračovala spolupráce s poskytovatelem sociálních služeb Kladno Zahrada, s Domovem Kladno-Švermov, poskytovatelem sociálních služeb, s poskytovatelem sociálních služeb Centrin CZ s. r. o. Unhošť, s Domovem Unhošť, poskytovatelem sociálních služeb, s Domovem seniorů Rakovník. Dále spolupracujeme s Městskou knihovnou Nové Strašecí, s Městskou knihovnou Unhošť, s Městskou knihovnou Rostoky.

Pravidelně jsme v průběhu roku vytvářeli seznamy novinek a řadili tituly do žánrových seznamů, realizovalo se hromadné rozesílání e-mailu o novinách.

Je uplatňován individuální přístup poskytování asistence při výběru knižních titulů, mapování individuálních potřeb čtenářů a nastavování adekvátního výpůjčního procesu.

Ocenění Středočeský MARK 2024 pro Jaroslava Tichou

Středočeský MARK je oceněním Svazu knihovníků a informačních pracovníků, které je určeno mladým knihovníkům do 35 let. Cena vzdává hold inovativním a aktivním lidem, kteří svou energii a kreativitu vnášejí do knihovnického povolání. Za rok 2024 toto ocenění získala naše kolegyně Jaroslava Tichá, která stojí za aktivitami seniorského klubu Budme si blíží, podílí se na realizaci projektu Digitální odysea a na řadě dalších rozvojových aktivit knihovny. Gratulujeme!

→ Kolegyně
Jaroslava
Tichá oceněná
Středočeským
MARKem, po boku
ředitele Středočeské
knihovny
Romana Hájka
(vlevo) a ředitele
Knihovnického
institutu Víta
Richtera. 7. 10. 2024.

← Školení o práci
s předsudky ve
formátu tzv. živé
knihovny. 24. 10. 2024.

2

Knihovní fond

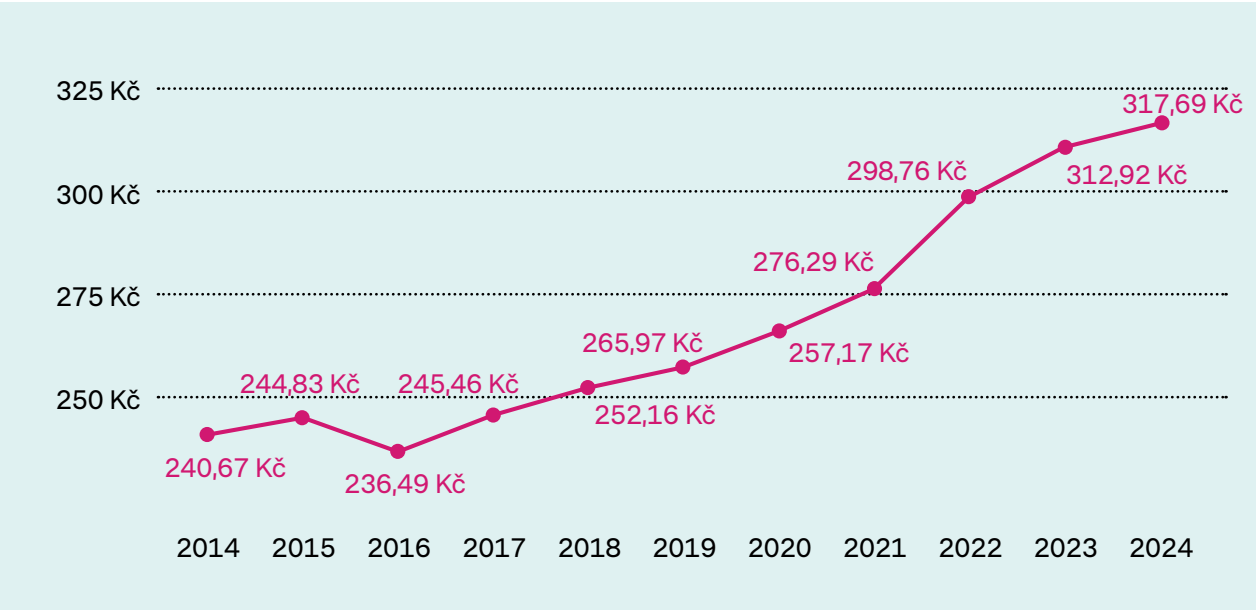
Oddělení akvizice v roce 2024 obohatilo fond knihovny o 14 717 nových titulů, přičemž důraz byl kladen na vyvážené doplňování relevantní české knižní produkce. Novými přírůstky byl doplněn sortiment knih z edice Kouzelné čtení, aby čtenářům poskytl širší výběr interaktivních titulů – nyní jsou malým čtenářům k dispozici 4 elektronické tužky a celkem 76 titulů. Fond deskových her jsme obohatili o 89 titulů.

Z ročního rozpočtu bylo na nákup knih a dalších dokumentů do fondu čerpáno 2 306 816 Kč. Jak je zřejmé z grafu na protější straně, od roku 2021 dochází k výraznému nárůstu průměrné ceny pro nákup knihovních jednotek do fondu.

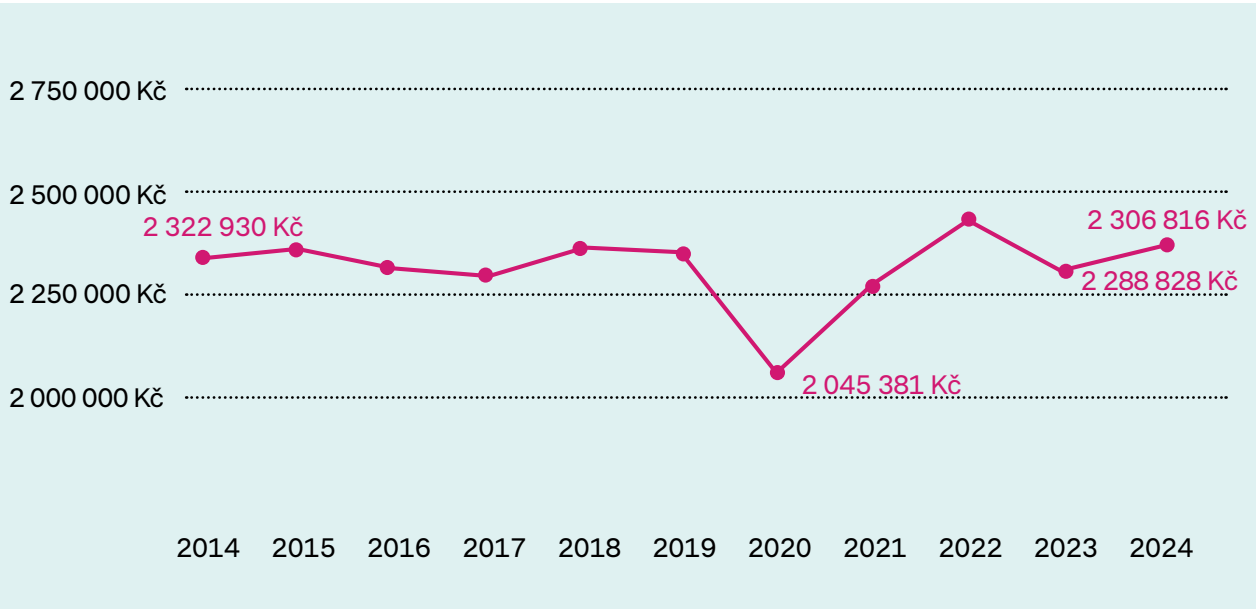
Stav fondu (fond SVK + výměnný fond)

Druh dokumentu	k 31. 12. 2022	k 31. 12. 2023	k 31. 12. 2024
Knihy	889 792	886 005	900 927
→ Naučná literatura	508 824	509 682	519 991
→ Krásná literatura	380 968	376 323	380 981
Kartografické dokumenty	7 811	7 786	7 800
Tištěné hudebniny	8 544	8 611	8 665
Zvukové dokumenty	36 085	36 813	37 546
Zvukově obrazové dokumenty	751	751	750
Obrazové	7	7	7
Elektronické dokumenty	867	866	869
Ostatní dokumenty	29 233	28 221	28 301
→ Deskové hry	591	646	749
Celkem fond neperiodik	973 090	969 060	984 910
Přírůstky	15 516	16 602	17 865
Úbytky	32 509	20 632	5 957
Počet exemplářů titulů docházejících periodik	3 596	3 562	3 571

**Vývoj průměrné ceny za knihovní jednotku pořízenou do knihovního fon-
du SVK v letech 2014–2024**

Vývoj nákladů na nákup knihovního fondu SVK v letech 2014–2024

Přijaté exempláře podle akviziční metody

Dar	Mezinár. výměna	Náhrada	Nákup	Projekt Česká knihovna	Projekt Cizojaz. literatura	Povinný výtisk	Předplatné seriálů	Vrácení do fondu	Jiné
696	26	6	7 406	2	72	5 957	11	2	539

Příjem periodik zahrnoval zpracování a evidenci 3 571 titulů časopisů a novin. Část fondu periodik, včetně těch, která předplácíme, byla přesunuta z důvodu interiérových úprav knihovny do depozitního skladu. S ohledem na tuto skutečnost je žádoucí v následujících letech uvažovat o posílení propagace periodik.

Seznam předplácených periodik:

- Der Spiegel
- Time
- The Economist
- Plus 7 dní – v roce 2024 předplatné zrušeno z důvodu nízké informační úrovně
- National Geographic
- Art et Décoration
- Fliegerrevue – v roce 2024 ukončeno vydávání titulu
- Zem a vek
- Krásy Slovenska
- Tatry
- Letectví a kosmonautika
- ATM
- Modelář
- Mladá fronta
- Lidové noviny – v roce 2024 vydavatelem ukončena produkce tištěné varianty, tj. ukončení předplatného
- Kladenský deník
- Praktická personalistika
- Ústřední věstník ČR
- Věstník MŠMT ČR

→ Jeden ze závozů knih z Regionálního muzea Mělník, které pracovníci oddělení doplňování a zpracování fondu odborně posoudili a protřídili.

Podpora při třídění nekatalogizovaného knihovního fondu Regionálního muzea Mělník

Vedle běžných činností, které tvoří páteř činnosti knihovny se pracovníci oddělení doplňování a zpracování fondu zapojili do výpomoci Regionálnímu muzeu Mělník. To potřebovalo v krátkém čase vyklidit nevyhovující depozitární prostory, v nichž byl uskladněn desítky let nesystematicky rozšiřovaný a nezpracovaný knihovní fond. Středočeská knihovna pomohla celý fond protřídít a vybrat tituly, které má smysl zachovat.

Během 11 návštěv v časovém úseku 31. 7. do 26. 9. bylo z muzea převezeno 174 bm knih, z nichž bylo nakonec 152,70 bm vyřazeno na skládku, 20,80 bm bylo deponováno v knihovně k podrobnější analýze (2. pol. 19. století, ruční papír, regionální tematika). K dokumentům deponovaným v prostorech knihovny vznikl soupis.

Důvodem vyřazení většiny knih bylo zpravidla biologické, mechanické nebo chemické poškození, případně skutečnost, že knihy jsou v majetku jiných knihoven či digitalizované.

Katalogizace

Pracoviště katalogizace se v uplynulém roce zaměřilo nejen na rutinní zpracování nových přírůstků neperiodických dokumentů, ale i na revizi a aktualizaci bibliografických a autoritních záznamů. Pracovnice katalogizace se aktivně účastnily pravidelných odborných setkání pracovních skupin pro jmenné a věcné zpracování dokumentů v souvislosti s připravovanou změnou katalogizačního formátu.

- Standardy a technologie propojených otevřených dat (23. října 2024)
- Online setkání týkající se implementace modelu BIBFRAME očima amerických knihovníků (4. 12. 2024)
- jednání Pracovní skupiny po jmenné zpracování knih (3. 12. 2024)

Správa fondu

Neperiodické dokumenty

Hlavním úkolem roku 2024 bylo rozčlenění skladu na jednotlivé sekce pro snadnější orientaci a vyhledávání dokumentů (celkem 24 sekcí řad A 1-2, B-E 1-6). Po systémovém převodu z bývalých externích skladů (tzn. sedmi dislokací) bylo ještě nutné systémově ošetřit 3 584 signatur lokací OSV, které neprošly hlavním převodem.

Poté bylo následnou kontrolou zjištěno 690 knižních signatur na již (v mnoha případech) roky neexistujících lokacích a dislokacích, které bylo nutné projít fyzicky ve všech čtyřech formátech plus regionální sklad a poté předat odd. akvizice k vyřazení. Při této komplexní kontrole byly nalezeny a též s pomocí odd. akvizice odstraněny duplicity vzniklé při revizi.

Dále bylo dokončeno sloučení bývalých depozitářů (dislokace 10 a 30), 134 bm. (opatřeno čipem a ošetřeno – nové štítky se signaturami, opravy, obalení). S tím souviselo posunutí fondu signatur (C, D, H, N, O, mapy a cizojazyčná literatura), 323 bm (opatřeno čipem a ošetřeno – nové štítky se signaturami, opravy, obalení).

Díky nově instalovaným regálům byl přestěhován „Hejtmanský fond“, regionální fond velkých formátů (D) a audiovizuální fond (MG, AV, LP), celkem 63 bm.

Za rok 2024 bylo z hlavní budovy vyskládáno, do depozitáře přestěhováno, systémově ošetřeno a zařazeno cca 20.000 signatur, tj. 390 bm.

Opatřeno čipem a ošetřeno (nové štítky se signaturami, opravy, obalení) 48 bm formát A (sg. J 81356 – J 94547).

Celkem přesignováno 2672 titulů, zabaleno 2 547 knih (z toho 2 000 dobrovolník p. Grossman) a do opravy systémově ošetřeno 1 613 kj.

Z regionální příručky bylo do příslušných skladů vřazeno (ošetřeno a systémově převedeno) 230 položek.

Proběhla fyzická a systémová kontrola volného výběru naučné literatury.

Seriály

V roce 2024 jsme v rámci zrušení volného výběru periodik ve velké studovně přesunuli 165 titulů průběžných ročníků do depozitního skladu. V náhradním prostoru pro volný výběr periodik zůstal denní tisk a 46 titulů, které byly vybrány na základě průzkumu nejžádanějších periodik mezi čtenáři. Průběžné ročníky těchto periodik byly přemístěny do místního skladu.

Koncem roku jsme dokončili zpracování znečištěných a špatně skladovaných deníků z původních skladů, s čímž souvisí měření desek, čištění svazků, kompletace, lisování, popis a opatřování signaturami, elektronické svazování, doplňování nakladatelských údajů a správných podnázvů. Takto jsme zpracovali 1270 svazků. Dále pak přeskládání polic v regálech a posunování fondu, přičemž jsme získali místo, zatím 110 bm, na následné včlenění odborně ošetřeného fondu regionálních deníků.

V průběhu roku bylo ukončeno vydávání několik titulů periodik, vznikla tak volná místa, které jsme využili na rozvolnění fondu, posunuto bylo 595 bm.

Probíhala kompletace, popis a opatřování signaturami průběžných ročníků fondu celkem 5614 svazků, z toho 497 regionálních a 500 ze studovny. Bylo naměřeno 3 534 rozměrů pro výrobu desek na seriály. Pro pevnou vazbu do externí knihvazačské dílny bylo připraveno a předáno 182 svazků.

Z depozitního skladu bylo vyexpedováno 1 357 požadavků na výpůjčku seriálů. Vypůjčeno bylo 1 200 titulů, z toho 1 133 prezenčně a 67 absenčně, prolongováno 147 výpůjček.

Revize fondu

V roce 2024 pracoviště revize fondu navzdory personálnímu oslabení pokračovalo v revizi fondu periodik a provedlo kontrolu a aktualizaci celkem 13 784 svazků. Dále bylo identifikováno a vyřazeno 664 exemplářů.

← Pracoviště knihařské dílny. Práce se stohovou řezačkou.

Knihařská dílna

V závěru roku 2023 byla do knihařské dílny pořízena nová stohová řezačka BaumannPerfecta 80. Investice do moderní knihařské technologie, konkrétně do stohové řezačky představuje strategický krok ke zvýšení efektivity, přesnosti a kvality knihařské výroby. Automatizace přináší časovou úsporu, umožňuje efektivnější využití lidských zdrojů a snižuje náklady na materiál. Knihařské práce (výrobu desek) nově knihovna nabízí jako službu.

Statistický výkaz knihařské dílny 2021–2024

	2021	2022	2023	2024
Ambulantní oprava knihovního fondu	1 067	1 173	1 167	1 890
Krabice na dokumenty	46	71	60	64
Výroba desek na periodika	3 538	2 511	3 115	4 082

↑ **Návštěva kolegů z knihovny v Opolí (Wojewódzka Biblioteka Publiczna w Opolu), s níž má knihovna uzavřenu partnerskou smlouvu. 17. 5. 2024**

← **Výrobu paletového nábytku na dvůr knihovny jsme pojali jako teambuildingovou aktivitu. 16. 5. 2024**

Krajské a regionální funkce

Na výkonu regionálních funkcí (RF) se spolu s oddělením Krajské a regionální funkce (KRF) podílely čtyři pověřené knihovny (PK): Městská knihovna Benešov, Knihovna Kutná Hora, Knihovna města Mladá Boleslav, Knihovna Jana Drdy Příbram. Ke dni 31. 12. 2024 působilo ve Středočeském kraji 789 knihoven:

- 1 krajská
- 4 pověřené
- 109 profesionálních
- 675 neprofesionálních.

Na výkon regionálních funkcí byla v r. 2024 přidělena celková částka 18 086 000 Kč. Celkem bylo nakoupeno 11 754 knihovních jednotek za celkovou částku 3 153 000 Kč.

Přehled provozních dotací na zajištění regionálních funkcí v letech 2015–2024 (v tis. Kč)

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Dotace pro pověřené knihovny	5 771	6 091	7 454	8 335	8 544	9 804	10 179	10 388	12 064	12 203
Provozní příspěvek pro centrální funkci	1 799	2 009	2 362	2 565	2 565	2 565	2 565	2 565	2 690	2 730
Provozní příspěvek na výměnný fond	2 630	2 630	2 800	2 800	2 900	2 981	2 950	2 950	3 100	3 153
Dotační program pro obce	878	900	891	1 500	1 000	1 000	1 525	2 000	2 000	2 000
Bonus pro pověřené knihovny	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Provozní příspěvek na časopis Čtenář	0	0	0	0	1 473	1 541	1 604	1 020	1 070	1 060
Dotace MK ČR na časopis Čtenář	0	0	0	0	250	250	350	350	350	350
CELKEM	11 078	11 630	13 507	13 507	16 732	18 141	19 173	19 273	21 274	21 496

V průběhu roku 2024 se oddělení krajských a regionálních funkcí (KRF) podílelo na přípravě analytického materiálu shrnujícího způsob výkonu regionálních funkcí v kraji ve vztahu k *Metodickému pokynu Ministerstva kultury k zajištění výkonu regionálních funkcí knihoven a jejich koordinaci na území České republiky*. Výsledný materiál *Stav výkonu regionálních funkcí knihoven a dotační podpory knihoven ve Středočeském kraji a potenciál jejich rozvoje* je odrazovým můstkem pro revizi *Koncepce výkonu regionálních funkcí ve Středočeském kraji*, k níž by mělo dojít v roce 2025.

Bookstart – S knížkou do života

Podpora projektu Bookstart – S knížkou do života fungovala podle nově nastavených pravidel s výrazným zapojením Středočeské knihovny. V rámci knihovny zjišťujeme zájem o knižní sety a pomáháme s administrací jeho nákupu, zároveň administrujeme veškeré doprovodné akce konané v rámci Bookstartu s finanční podporou Středočeského kraje. Nově nastavený model se ukázal praktický a funkční.

Cílem tohoto projektu je podporovat komunitní roli knihoven a pěstovat u rodin předškolních dětí vztah ke čtení. Středočeský kraj projekt podporuje od roku 2022. V rámci této podpory mohou knihovny žádat jak o dárkové sety pro rodiče s dětmi, tak o příspěvek na lektory pro vzdělávací akce konané v rámci projektu. Zájem o dárkové sety v tomto roce projevilo 29 knihoven a podpora činila 162 800 Kč. Příspěvek na lektory využilo 20 knihoven v celkové výši 187 957 Kč.

NPO Vzdělávání

Vzdělávací činnost krajské a regionální metodiky rozšířil projekt *Rozvoj měkkých dovedností pracovníků v kulturním a kreativním sektoru ve Středočeském kraji*, na nějž jsme získali podporu ve výši 1 508 134 Kč (skutečně vyčerpáno bylo 1 476 078,32 Kč) z programu Národního plánu obnovy Vzdělávání v rámci výzvy *Rozvoj kompetencí: Vzdělávací aktivity pro pracovníce a pracovníky kulturního a kreativního sektoru*.

Cílem projektu bylo další vzdělávání pro pracovníky kulturních a kreativních odvětví, tj. knihovny, další kulturní instituce, ale například i OSVČ.

Realizovány byly finančně i časově náročnější workshopy a lekce zaměřené na oblasti digitálních dovedností, finanční gramotnosti a manažerských dovedností včetně komunikačních.

Kurzy probíhaly ve Středočeské knihovně a pro jejich lepší dostupnost část z nich proběhla ve spolupracujících pověřených knihovnách v Příbrami, Benešově, Kutné Hoře a Mladé Boleslavi. Během roku 2024 se uskutečnilo 50 workshopů o celkové časové dotaci 300 hodin. Proškoleno bylo 628 účastníků.

V rámci projektu proběhly následující kurzy:

- Tvorba video animací – 19. 2. 2024, Kutná Hora
- Kreativní copywriting s AI – 5. 3. 2024, Kladno
- Lektorské dovednosti pro práci s dětmi – 5. 3. 2024, Benešov
- Kreativní copywriting s AI – 11. 3. 2024, Kutná Hora
- AI jako efektivní pracovní nástroj – 12. 3. 2024, Kladno
- Rovnováha mezi pracovním a rodinným životem – 13. 3. 2024, Mladá Boleslav
- AI jako efektivní pracovní nástroj – 14. 3. 2024, Příbram
- Spolupráce skrze digitální technologie – 20. 3. 2024, online
- Kreativní copywriting s AI – 21. 3. 2024, online
- Lektorské dovednosti pro práci s dětmi – 25. 3. 2024, Kutná Hora
- Rovnováha mezi pracovním a rodinným životem – 2. 4. 2024, Benešov
- Tvorba video animací – 3. 4. 2024, Kladno
- Tvorba audia – 10. 4. 2024, Kladno
- Komunikace napříč generacemi – 10. 4. 2024, Mladá Boleslav
- Tvorba video animací – 15. 4. 2024, Kutná Hora
- Kreativní copywriting s AI – 17. 4. 2024, Mladá Boleslav
- Rovnováha mezi pracovním a rodinným životem – 18. 4. 2024, Příbram
- Advokační strategie a komunikace v kultuře – 24. 4. 2024, Kladno
- Lektorské dovednosti pro práci s dětmi – 29. 4. 2024, Kladno
- Lektorské dovednosti – 7. 5. 2024, Kladno
- Komunikace napříč generacemi – 14. 5. 2024, Kladno
- Tvorba video animací – 22. 5. 2024, Mladá Boleslav
- Digitální marketing – 22. 5. 2024, online
- Rovnováha mezi pracovním a rodinným životem – 27. 5. 2024, Kutná Hora
- Týmová spolupráce a hodnocení – 28. 5. 2024, Benešov
- Autorský zákon – 29. 5. 2024, Kladno

→ **Jeden
z workshopů
v rámci projektu
podpořeného z NPO
Vzdělávání na téma
work-life balance.**
13. 11. 2024.

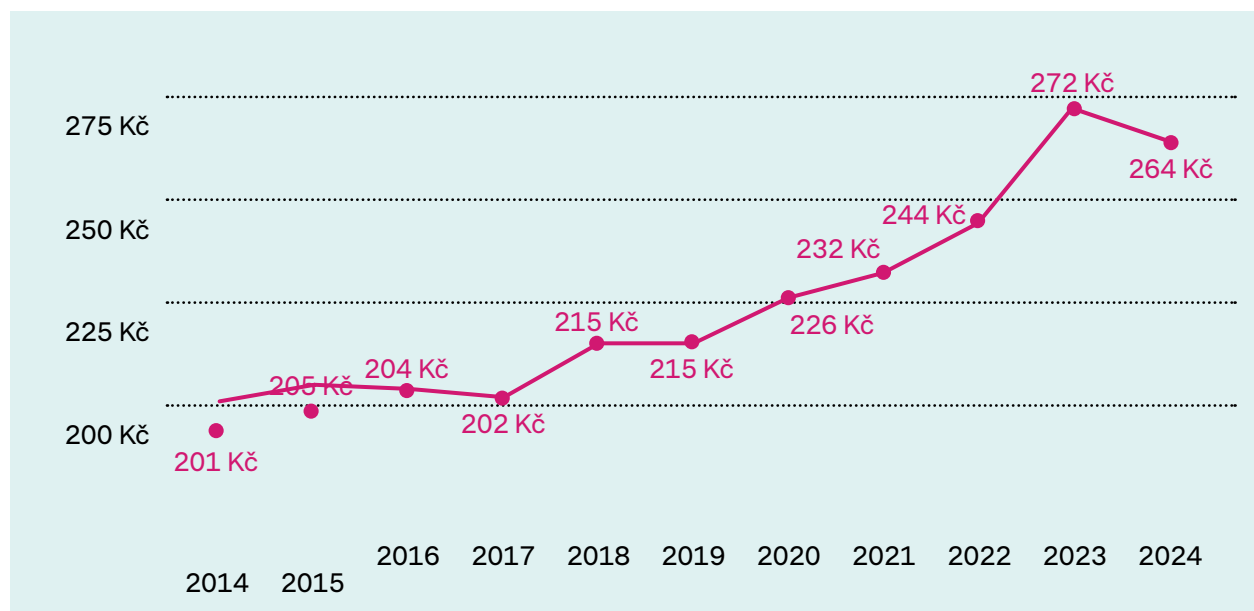
- Lektorské dovednosti pro práci s dětmi – 5. 6. 2024, Mladá Boleslav
- Lektorské dovednosti pro práci s dětmi – 6. 6. 2024, Příbram
- Lektorské dovednosti – 12. 6. 2024, Mladá Boleslav
- Efektivní práce v MS Excel – 12. 6. 2024, Kladno
- Týmová spolupráce – 18. 6. 2024, Kladno
- AI jako efektivní pracovní nástroj – 9. 9. 2024, Kutná Hora
- Psychologie v profesní komunikaci a motivaci – 10. 9. 2024, Kladno
- AI jako efektivní pracovní nástroj – 10. 9. 2024, Benešov
- Tvorba video animací – 18. 9. 2024, Kladno
- Komunikace napříč generacemi – 23. 9. 2024, Kutná Hora
- Tvorba metodických materiálů ve vzdělávání – 24. 9. 2024, Kladno
- Tvorba metodických materiálů ve vzdělávání – 25. 9. 2024, Mladá Boleslav
- Tvorba metodických materiálů ve vzdělávání – 26. 9. 2024, Příbram
- Jak evaluovat vzdělávací a kulturní akce – 2. 10. 2024, online
- Týmová spolupráce – 7. 10. 2024, Kutná Hora
- Komunikace zaměřená na změnu chování – 8. 10. 2024, Benešov
- Psychologie v profesní komunikaci a motivaci – 10. 10. 2024, Příbram
- Komunikace zaměřená na změnu chování – 15. 10. 2024, Kladno
- Psychologie v profesní komunikaci a motivaci – 16. 10. 2024, Mladá Boleslav

- Pracovní právo – 29. 10. 2024, online
- Týmová spolupráce – 6. 11. 2024, Mladá Boleslav
- Komunikace napříč generacemi – 7. 11. 2024, Příbram
- Rovnováha mezi pracovním a rodinným životem – 13. 11. 2024, Kladno
- Komunikace napříč generacemi – 3. 12. 2024, Benešov

Výměnný fond

SVK zajišťuje v rámci kraje centrální nákup výměnného fondu, který je dislokován do pověřených knihoven a formou balíčků cirkuluje po základních knihovnách v kraji. Ke konci roku 2024 čítal výměnný fond celkem 307 142 knihovních jednotek, roční přírůstek činil 11 754 knihovních jednotek. Průměrná cena knihovní jednotky pořízené do výměnného fondu zůstává víceméně na podobné výši jako v loňském roce; v roce 2024 dosáhla 264 Kč (rozdíl oproti ceně knihovní jednotky pro fond SVK je daný odlišnou akviziční strategií, u výměnného fondu převládají beletristické tituly, které jsou obecně levnější).

Vývoj průměrné ceny za knihovní jednotku pořízenou do výměnného fondu v letech 2014–2024

Poradenské a konzultační služby

Rámec výkonu krajských a regionálních funkcí je dán Konceptí rozvoje knihoven ve Středočeském kraji na roky 2023–2026.

V rámci krajských a regionálních funkcí probíhaly zejména následující činnosti: nákup, zpracování, distribuce a správa dokumentů výměnného fondu; vzdělávání knihovníků, metodická pomoc.

Celkem bylo v rámci regionálních funkcí uspořádáno 7 porad – 1 porada profesionálních knihoven, 4 porady s metodiky a řediteli pověřených knihoven, 2 porady neprofesionálních a malých profesionálních knihoven.

Byly zpracovány zákonem předepsané statistické výkazy a následně ukládány do databáze NIPOS.

Bylo organizováno vzdělávání knihovníků a pořádány různé vzdělávací akce a porady.

Naši metodici poskytovali rovněž profesionální pomoc s revizí, aktualizací a automatizací knihovního fondu obsluhovaných knihoven. Významnější byla v rámci této činnosti revize historického fondu Knihovny Beroun. Berounská knihovna mohla díky ní uvolnit jednu ze svých místností k vybudování multifunkčního sálu.

Vzdělávání knihovníků v kraji

Knihovníci ve Středočeském kraji měli možnost vzdělávat se v rámci výkonu regionálních funkcí, dále v rámci projektu VISK2 (podprogram MK ČR) a také v rámci Národního plánu obnovy (NPO). Všechny tyto vzdělávací akce byly připraveny ve spolupráci s pověřenými knihovnami.

Vzdělávací činnost – RF a VISK 2

Oddělení KRF uspořádalo nebo spolu s pověřenými knihovnami připravilo celkem 21 vzdělávacích akcí, tj. 25 výukových dní a 79,5 výukových hodin. Z toho 14 akcí (18 výukových dnů) proběhlo v online prostředí. K výuce byla využita platforma Zoom s vlastní licencí. Prezenčně se konalo pouze 7 akcí. (Počet vzdělávacích aktivit byl v porovnání s předchozími lety nižší, důvodem

→ **Metodická
porada knihovníků
oblasti Kladenska.**

11. 11. 2024.

bylo zapojení do projektu NPO a nabídka akcí v rámci tohoto programu.) Proškoleno bylo 646 knihovníků ze 419 knihoven (prostý součet).

V rámci vzdělávání RF se konal také pětidenní online Kurz knihovnického minima (celkem 20 hodin výuky), který je určen pro začínající knihovníky bez odborného vzdělání. Kurzu se zúčastnilo 22 osob z 18 knihoven.

V rámci podprogramu MK ČR – VISK 2 (Mimoškolní vzdělávání knihovníků) se konalo celkem 5 kurzů (v 5 výukových dnech), tj. celkem 23 hodin, proškoleno bylo 150 knihovníků ze 102 knihoven.

Mezi nejlépe hodnocené akce se v rámci výkonu RF zařadily např.:

- Současná japonská literatura v českých překladech
- Současná španělská literatura v českých překladech
- Dotace Ministerstva kultury ČR a Středočeského kraje aneb Jak požádat o dotaci
- Chytřejší já: efektivní učení, prokrastinace a laserové soustředění

Mezi nejlépe hodnocené kurzy v rámci programu VISK 2 patřily:

- Jak učit informační a mediální gramotnost
- Canva: jednoduchý grafický nástroj I. a II.

Krajští metodici se také účastnili dalších vzdělávacích akcí (výběr):

- AI jako pomocník pro moji profesi – NPO (Kladno, 22.–25. 7. 2024);
- KOHA – katalogizace (cyklus školení online, celkem 10 hodin);
- Týmová spolupráce a hodnocení – NPO (Kladno, 18. 6. 2024);
- Tvorba metodických materiálů ve vzdělávání – NPO (online, 24. 9. 2024);
- Konference Knihovny současnosti (Olomouc, 10.–12. 9. 2024).

Přehled vzdělávacích aktivit KRF v roce 2024

Přednášky a semináře v rámci výkonu RF:

- Seznámení s prostředím zoom – online, 7. a 9. 2. 2024, E. Šenfeldová, 10 účastníků;
- Listování s Příbramským klubkem – Sedlčany, 15. 2. 2024, „Našlose“, 12 účastníků;
- Zásady a záludnosti písemné / e-mailové komunikace aneb Jak správně písemně komunikovat – online, 19. 4. 2024, P. Palasová, 22 účastníků;
- Nakladatelství THOVT pro Středočeské klubko – Mladá Boleslav, 15. 5. 2024, 26 účastníků;
- AI – co to je? Co vlastně umí? – Kladno, 20. 5. 2024, P. Koubský, 20 účastníků;
- Jak na chytrý telefon – Kladno, 7. 6. 2024, J. Tichá a T. Cimburková, 7 účastníků;
- Současná japonská literatura v českých překladech – online 13. 6. 2024, T. Jurkovič, 60 účastníků;
- Současná španělská literatura v českých překladech – online 17. 9. 2024, A. Charvátová, 52 účastníků;
- Sdílení zkušeností z práce s dětmi – Kladno, 11. 11. 2024, G. Tůmová Podroužková (SVČ Labyrint Kladno), 32 účastníků;
- Dotace Ministerstva kultury ČR a Středočeského kraje aneb Jak požádat o dotaci – online 15. 11. 2024, R. Liška a E. Šenfeldová, 26 účastníků;
- S knížkou do života / BOOKSTART – Jak podporovat čtenářství u dětí ve věku 0–3 roky? – online 21. 11. 2024, V. Laufková, 32 účastníků;
- Chytřejší já: efektivní učení, prokrastinace a laserové soustředění – online 16. 12. 2024, J. Kohut, 37 účastníků;

- Sociální sítě a efektivní práce s nimi – Kladno, 17. 12. 2024, J. Urban, 8 účastníků.

Kurzy ICT gramotnosti v rámci VISK2 – Mimoškolní vzdělávání knihovníků (dotační podprogram Ministerstva kultury ČR):

- E-knihy v knihovnách – online, 11. 4. 2024, A. Nejezchlebová, 58 účastníků;
- Jak učit informační a mediální gramotnost – Praha, 23. 5. 2024, L. Konečný (Citace.com), 9 účastníků;
- Informace státní a veřejné správy na internetu – online, 1. 10. 2024, T. Otčenášková, 23 účastníků;
- Canva: jednoduchý grafický nástroj I. – online, 30. 10. 2024, A. Nováková, 31 účastníků;
- Canva: jednoduchý grafický nástroj II. – online, 20.11.2024, A. Nováková, 29 účastníků.

Ocenění Středočeský Kramerius

V pondělí 7. října 2024 se v rámci Týdne knihoven ve Středočeské knihovně uskutečnil již 13. ročník slavnostního ocenění Středočeský Kramerius. Tento titul získávají získávají knihovníci a knihovnice z menších, tzv. neprofesionálních knihoven z pěti regionů Středočeského kraje, na které je kraj rozdělen za účelem poskytování podpory v rámci programu regionálních funkcí knihoven. Odměněno bylo celkem šest knihovníků.

Ocenění Středočeský Kramerius 2024 převzaly:

- Veronika Stejskalová, Knihovna městysu Netvořice (BN),
- Jitka Lísková a Pavlína Křivánková, Místní knihovna Veltrusy (KL),
- Michaela Hobzová, Místní knihovna Chotusice (KH),
- Vladimíra Sýkorová, Obecní knihovna Máslovice (MB),
- Tereza Kolaříková, Obecní knihovna Podlesí (PB).

Souběžně s vyhlášením Středočeského Krameria bylo i v tomto roce uděleno rovněž ocenění Středočeský MARK, předávané profesní organizací Svaz knihovníků a informačních pracovníků ČR aktivním a inspirativním

↑ ↑ **Ocenění knihovníci během předávání *Středočeského Krameria*.**
Zleva Vladimíra Sýkorová (Obecní knihovna Máslovice), Tereza Kolaříková (Obecní knihovna Podlesí), Michaela Hobzová (Místní knihovna Chotusice), Pavlína Křivánková a Jitka Lísková (Místní knihovna Veltrusy), Milena Křikavová (Městská knihovna Rakovník), Miroslava Renková a Pavla Komeščíková (Obecní knihovna Libiš), Jaroslava Tichá (Středočeská knihovna) a Veronika Stejskalová (Knihovna městysu Netvořice). Řadu uzavírá předsedkyně regionálního výboru SKIP Hana Tůmová. V zadní řadě zleva radní Středočeského kraje pro oblast kultury, památkové péče a cestovního ruchu Václav Švenda, zástupce krajského úřadu Roman Havelka, ředitel Knihovnického institutu Vít Richter a ředitel Středočeské knihovny Roman Hájek. 7. 10. 2024

knihovníkům do 35 let. Držitelkou ocenění se stala Jaroslava Tichá ze Středočeské knihovny v Kladně.

Také jsme ocenili nominované knihovny do celostátních soutěží Knihovna roku 2024 a Městská knihovna roku 2024. Za Středočeský kraj byla do soutěže Knihovna roku 2024 nominována Obecní knihovna Libiš a do soutěže Městská knihovna roku 2024 pak Městská knihovna Rakovník.

K letošnímu udělování ocenění byla natočena videa a zpravovány rozhovory s oceněnými a předávání ocenění bylo výrazně zmodernizováno, což všichni přítomní pozitivně kvitovali. K ocenění byla rovněž zpracována brožura, kterou obdrželi všichni ocenění. Následně byla brožura vystavena na webu Středočeské knihovny v Kladně.

Další činnosti

Středočeská vědecká knihovna podpořila dva semináře pro knihovníky v dětských odděleních knihoven. Ve spolupráci s Regionálním klubkem Příbram to bylo Listování, které připravila společnost Našlose. A druhou akcí byl seminář se zástupci nakladatelství THOVT, kteří představili svou produkci pro děti a mládež, ve spolupráci se Středočeským klubkem. (Obě akce jsou uvedeny v seznamu vzdělávacích akcí výše.)

V roce 2024 byla vydána čtyři čísla malého knihovnického bulletinu Mezi námi, který vycházel v elektronické podobě jako občasník. Čtvrtým číslem však bylo vydávání bulletinu ukončeno, zejména v souvislosti s proměnou časopisu Čtenář, do něhož se přesunou všechny informace a zprávy důležité i pro středočeské knihovníky.

↑ Improvizační představení Anatola Svahilce a spol.
Nevyžádaná rada v rámci programu Středočeského kulturního
léta. 12. 9. 2024

Odborná činnost

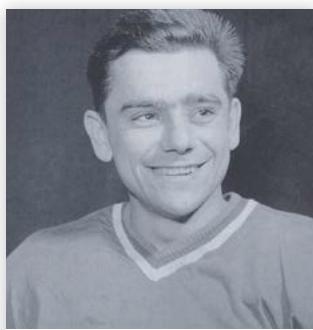
Regionální bibliografie

Pracoviště bibliografie zpracovalo v uplynulém roce čtyři propagační skládačky věnované regionálním osobnostem – Bohumil Prošek (1931–2014), Karel Brožek (1935–2014), Antonín Sládeček (1859–1934). V rámci podprogramu VISK 9/I bylo v roce 2024 zpracováno a zasláno do databáze článkové bibliografie ANL v NK ČR 1321 záznamů z 5 koordinátorem vybraných periodických titulů za rok 2023/2024.

STŘEDOČESKÉ OSOBNOSTI

Antonín Sládeček Pedagog a zakladatel novodobé muzejní tradice v Kladně

STŘEDOČESKÉ OSOBNOSTI

Bohumil Prošek Legendární sportovní „obojživelník“, olympionik a trenér.

STŘEDOČESKÉ OSOBNOSTI

Karel Brožek Režisér, herec, milovník loutek a dlouholetý šéf Divadla Lampion v Kladně

Název titulu	ISSN	Počet čísel/rok	Počet čísel/rok	Počet záznamů
Demografie	0011-8265	1-4/2023	1-2/2024	45
Právní rádce	1210-4817	1-12/2023	1-6/2024	115
Effatha	0862-9188	1-3/2023		29
Host	1211-9938	1-10/2023	1-6/2024	695
XB-1	1804-6606	1-12/2023	1-6/2024	437
Celkem				1 321

→ **Digitální
pracoviště
zpracovalo v roce
2024 celkem 49 090
stran dokumentů.**

Digitalizace

V rámci digitalizačního pracoviště bylo v roce 2024 v digitální knihovně Kramerius zpracováno a zpřístupněno 49 090 digitalizovaných stran, z toho veřejných 17 095 stran. Pracoviště nabízí rovněž možnost kvalitního skenování i velkoformátových dokumentů formou služby. V roce 2024 realizovalo pracoviště zakázky v úhrnu za 56 868,00 Kč.

Díky úspěšné žádosti v rámci dotačního programu VISK 7 **byla v průběhu podzimu 2024 zprovozněna aktuální a plnohodnotně funkční instalace systému pro digitální knihovny Kramerius 7** s rozšířenými funkcemi i možnostmi pro uživatele, včetně integrace s centrálními službami a zpřístupnění širšího obsahu digitální knihovny veřejnosti (zapojení Středoevropské knihovny jako partnerské knihovny pro poskytování obsahu digitální knihovny v režimu DNNT).

Účast na grantových programech

Během roku 2024 byly řešeny tyto grantové projekty:

- NPO Vzdělávání (spolufinancováno z EU prostřednictvím MK ČR)
 - projekt **Rozvoj měkkých dovedností pracovníků v kulturním a kreativním sektoru ve Středočeském kraji II** (reg. číslo projektu 317000008) z programu Národního plánu obnovy Vzdělávání v rámci výzvy Rozvoj kompetencí: Vzdělávací aktivity pro pracovníce a pracovníky kulturního a kreativního sektoru (požadovaná výše dotace 1 508 134 Kč, celkové náklady na projekt 1 668 906 Kč).
- OP Zaměstnanost Plus (spolufinancováno z EU prostřednictvím MPSV) – projekt **Pracovní flexibilita a diverzita jako prostředek zatraktivnění pracovního uplatnění ve Středočeské vědecké knihovně v Kladně** (registrační číslo CZ.03.01.02/00/22_012/0003818) (požadovaná výše dotace 2 798 448,74 Kč, celkové náklady projektu 3 109 387,50 Kč).
- Knihovna 21. století (vyhlašováno MK ČR) – projekt **Čtenář, měsíčník pro knihovny – vzdělávat, informovat a inspirovat** (požadovaná výše dotace 350 000 Kč, celkové náklady na projekt 1 896 543 Kč).
- VISK 2 (vyhlašováno MK ČR) – projekt **Vzdělávání v oblasti ICT k moderním knihovnám** (požadovaná výše dotace 22 000 Kč, celkové náklady na projekt 31 740 Kč).
- VISK 7 (vyhlašováno MK ČR) – projekt **Instalace systému Kramerius 7 pro Středočeskou vědeckou knihovnu v Kladně** (požadovaná výše dotace 40 000 Kč, celkové náklady na projekt 110 352 Kč).
- VISK 8/A. SVK je členem konsorcia, jehož prostřednictvím byly získány přístupy do databází z nabídky elektronických informačních zdrojů.

→ VISK 9 (vyhlašováno MK ČR) – projekt **Rozvoj Souborného katalogu CASLIN a souboru národních autorit** (požadovaná výše dotace 50 000 Kč, celkové náklady na projekt 72 200 Kč).

V průběhu roku 2024 byl zpracován a schválen projekt **Modernizace digitalizační linky Středočeské vědecké knihovny v Kladně** (výzva Digitalizace kulturního a kreativního sektoru – 0441 Další rozvoj digitalizace v oblasti knihoven II, reg. č. 441000008) ve výši 4 932 000 Kč, celkové náklady na projekt 5 967 720 Kč.

Zpracována byla rovněž žádost na projekt **Projektová dokumentace na adaptaci areálu Středočeské vědecké knihovny v Kladně v souladu s potřebami knihovny jako živého centra společenských, kulturních a vzdělávacích aktivit** (2. výzva na finanční podporu přípravy projektů souladných s cíli EU – příprava velkých projektů, NPO), výše žádosti 17 780 790 Kč.

Kulturní a edukační činnost

V uplynulém roce jsme udělali významný pokrok v rozvoji koncepce kulturních a vzdělávacích akcí knihovny a prošli několika důležitými změnami. Tou zásadní byl důraz na vybudování nového týmu pro zajištění edukačních akcí v rámci oddělení edukace a komunikace – a s tím související rozšíření nabídky vzdělávacích aktivit. Ty nyní zajišťuje jak oddělení edukace a komunikace, tak oddělení služeb veřejnosti, které má na starosti především informační vzdělávání, virtuální univerzitu 3. věku a projekt Digitální odysea.

Prvním vzdělávacím programem dle nové koncepce se stal interaktivní workshop Cesta k sametu, který jsme představili v listopadu u příležitosti 35. výročí sametové revoluce. Zpětná vazba prokázala, že workshop zaujal nejen učitele, ale i žáky a studenty. Na dalších workshopech intenzivně pracujeme a plánujeme jejich představení v průběhu roku 2025.

V roce 2024 se podařilo navázat užší spolupráci s Dobrovolnickým centrem Kladno a prostřednictvím sociálních sítí oslovit nové dobrovolníky, kteří se aktivně zapojili do různých činností v knihovně.

Oblíbenou součástí programu knihovny zůstávají tvůrčí dílny, přičemž jejich vedení zajišťují nejen odborníci, ale i kolegové z oddělení služeb, kteří mají odpovídající dovednosti.

Opět jsme se zapojili do Noci literatury, program obohatilo 5 kolegů z oddělení služeb veřejnosti a 1 kolega z oddělení krajských a regionálních funkcí.

V cyklu Živá architektura jsme představili řadu osobností z oblasti architektury a podrobně se zaměřili na veřejný prostor města Kladna. Aktivně jsme se rovněž zapojili do několika sbírek, čímž jsme přispěli k podpoře dobré věci.

Díky rozšíření týmu o fotografa Karla Pazderku došlo k výraznému zlepšení obrazové prezentace knihovny.

V uplynulém roce knihovna uspořádala 371 kulturních a vzdělávacích akcí, kterých se zúčastnilo 5 985 návštěvníků.

Typ akce	počet akcí	návštěvnost
Tvůrčí dílny	20	533
Kulturní akce	33	1 003
Ostatní	31	381
Akce pro seniory	56	537
→ Komunitní klub Budme si blíží	23	192
→ Digitální odysea	9	73
→ Virtuální univerzita 3. věku	24	272
Vzdělávací akce školy + veřejnost (bez seniorů)	231	3 531
→ IVU ZŠ	62	1 244
→ IVU SŠ	16	473
→ IVU MŠ	0	0
→ Ostatní	153	1 814
Pronájmy		847
Celkem	371	6 832

Edukační činnost

V roce 2024 pokračovala SVKKL ve svém programu celoživotního vzdělávání a nabízela školám širokou škálu vzdělávacích programů. Zaměřovala se na rozvoj informační, mediální, digitální, čtenářské a finanční gramotnosti. Vedle toho se věnovala i tématům z oblasti pedagogiky, sociální problematiky a osobního rozvoje. Tyto aktivity pomáhaly žákům rozvíjet kritické myšlení a osvojit si praktické dovednosti pro každodenní život.

Informační vzdělávání žáků a studentů

Celkem proběhlo 91 lekcí – z toho 12 lekcí bylo spojených s programem Seznámení s knihovnou.

Navštívilo nás 1 722 žáků a studentů (54 VZŠ, 25 VSŠ) nejen z kladenských škol, ale i ze Slaného, Lán, Vinařic, Kamenných Žehrovic a ze Smečna.

Během roku se postupně rozšiřoval tým lektorů a edukátorů. Každá lekcce byla určena jedné běžné školní třídě a trvala 70 až 120 minut. Lektorky při

← **Nový vzdělávací
program *Cesta
k sametu.***

výuce kombinovaly výklad s aktivními metodami, jako byla individuální i skupinová práce, využití kritického myšlení a práce s digitálními technologiemi. Klíčovým cílem bylo posílení samostatnosti žáků, rozvoj jejich schopnosti řešit problémy a efektivně vyhodnocovat informace. Zároveň byl kladen důraz na podporu kreativity, fantazie, komunikačních dovedností, spolupráce, respektu a odpovědnosti.

Proběhla úprava stálé nabídky lekcí, která je určena zejména žákům 2. stupně základních škol a studentům středních škol. Seznámit se s knihovnou ale přišli i žáci od 3. tříd základních škol.

1. stupeň ZŠ

- První kroky v knihovně
- Od destiček ke knihám I.
- Já, komiks

2. stupeň ZŠ a SŠ

- Seznámení s knihovnou
- Od destiček ke knihám II.
- Metody učení a paměť
- Jak správně citovat
- Jak vzniká kniha

- Já, komiks
- Kyberkompas: Základy internetové bezpečnosti

Cyklos lekcí Kyberkompas byl obohacen o nové tematické bloky: Média, Média zneužitá a Novinářem snadno a rychle. V listopadu byl představen interaktivní workshop Cesta k sametu. Školy také výjimečně využívají informační lekce jako součást svých dalších aktivit, například při tvorbě ročníkových prací devátých tříd ZŠ nebo při slavnostním předávání vysvědčení.

Virtuální univerzita 3. věku

Již osmým rokem pod záštitou Provozně ekonomické fakulty České zemědělské univerzity v Praze jsme zprostředkovali zájemcům o studium v letním i zimním semestru tato témata:

- Kouzelná geometrie – 10 účastníků a 2 online (letní semestr)
- Jan Blažej Santini – 18 účastníků a 3 online (letní semestr)
- Architekti italského baroka – 16 účastníků a 1 online (zimní semestr)
- Evropské kulturní hodnoty – 15 účastníků a 2 online (zimní semestr)

Přednášky probíhají prezenčně, pro jedno téma vždy 6 lekcí. Pokud zvolí student studium online, nemá nárok na pamětní list o absolvování. Promoce dosáhlo 6 účastníků.

Virtuální univerzita 3. věku v sobě spojuje vzdělávání a společenské setkávání. Kromě vybraných témat si naši „studenti“ rozšiřují své obzory, zároveň s nimi probereme to, co je baví, těší, ale i trápí. Každou lekci navíc zahajujeme zábavnými úkoly trénujícími paměť, slovní zásobu, všeobecný přehled a mnohé jiné. Společenskou tečkou je pak závěrečné setkání v kavárně, jež propojí účastníky z obou probíhajících kurzů.

Senioři do onlinu – Digitální odysea v knihovnách

Již druhým rokem jsme byli zapojeni do projektu Senioři do onlinu – Digitální odysea v knihovnách, který přináší Sdružení knihoven (SDRUK), Nadace Vodafone (v rámci projektu Digitální odysea), Elpida a Moudrá sovička.

Cílem projektu je co nejvíce zpřístupnit moderní technologie a digitální vzdělávání seniorům, aby byli sebevědomější, samostatnější, mohli být více v kontaktu s rodinou a blízkými, zapojovat se do společenského života a získali nové možnosti, jak se vzdělávat. V rámci projektu pořádáme kurzy práce s chytrými zařízeními. Díky této službě mají možnost si i zařízení vyzkoušet a bezplatně si zapůjčit domů chytré zařízení s datovou SIM kartou, pokud nemají vlastní. Dostanou podpůrné materiály, které je provedou základními úkony a proškolený knihovník či knihovnice jim trpělivě a vstřícně vysvětlí práci

← **Vystoupení fyzického básníka Petra Váši pro školy.**
17. 5. 2024

se zařízením, zodpoví základní dotazy a nasměřuje k dalšímu studiu. Proběhlo 12 skupinových kurzů a 7 individuálních.

Od června 2024 jsme nabídli workshopy v rámci projektu Digitální odysea také mimo budovu knihovny pod názvem „Digitální odysea na cestách“. Odstartovali jsme domově seniorů v Unhošti, následovaly knihovny ve Družci, Řevničově a opět v Unhošti. V tomto výjezdním modu máme v plánu pokračovat, protože vnímáme velký smysl a potenciál v tom, že můžeme reprezentovat naši knihovnu a zároveň pomáhat i seniorům v jiných lokalitách. Máme však vizi vést školení pro seniory i nadále v naší knihovně.

Další aktivity

Klub pro seniory Buďme si blíž

Cílem klubu (v roce 2024 proběhlo 23 setkání) je posilování mezilidských vztahů, vzájemné bližší poznání účastníků, aktivní trávení volného času ve společnosti. Aktivity a témata byla v celku rozmanitá. Od tréninku paměti, kterým jsme rok zahájili až po mediální vzdělávání či kreativní činnosti různého typu. Klub oslavil již 2. výročí od založení. Skupina se stále rozrůstá a přibývají noví a noví členové, nicméně zůstává stabilní členské jádro.

Rok 2024 byl opět pestrý, co se aktivit týká. Byl hodně o tvoření, účastníci si osvojili např. výtvarnou quillingovou techniku a malování akrylovými barvami. Podnikli pár zajímavých exkurzí mimo zázemí naší knihovny, např. exkurzi ke kladenským hasičům, do Lidic a lidické knihovny i galerie.

Zkoušeli i tvůrčí psaní, trénovali paměť, trochu cvičili a hráli deskové hry, seznámili se s canisterapií. A protože byl digitální rok, pustili se i do hlubšího objevování technologií. Úspěch měla k velkému překvapení přednáška o umělé inteligenci, na kterou v novém roce určitě navážeme.

Týden pro Digitální Česko

V rámci této celostátní kampaně jsme připravili a zajistili tyto akce:

- Umělá inteligence v praxi. Úspěšná akce, kde se senioři aktivně snažili pracovat na počítači a používat umělou inteligenci. Každý z workshopu odcházel s nainstalovanou umělou inteligencí ve svém chytrém mobilu.
- Virtuální realita všem. Nová zkušenost, snaha nabídnout a předvést veřejnosti tuto technologii. U otevřeného stánku se zastavilo celkem 12 lidí a 10 z nich si brýle s VR nadšeně vyzkoušelo. Spektrum uživatelů bylo pestré od seniorů až po úplně malé děti, kterým se nejvíce líbilo promítání o lamách a alpákách, zatímco středně dospělí a seniory zajímalo putování po Itálii či Madeiře, pozornosti neuteklo ani naše české Znojmo.
- Hravě s tabletem. Sobotní akce, která přilákala především děti. ale našlo se i pár dospělých, kteří si tablet zapůjčili. Zatímco děcka zběsile hrála hry, maminky daly přednost klidným ZENovým omalovánkám.
- Digitální odysea OPEN LEKCE. Akce, při které jsme se snažili veřejnosti a potenciálním účastníkům nebo jejich rodinným příslušníkům představit projekt Digitální odysea.
- Přednáška Michaely Slussareff o vztahu dětí a digitálních technologií.

Přehled akcí v roce 2024

Tvůrčí dílny

- 18. 1. 2024 Chicken scratch – amišská výšivka tvůrčí dílna
- 25. 1. 2024 Háčkované záložky s Evou Plškovou
- 8. 2. 2024 Koláž? Koláž! s Jitkou Hruškovou
- 22. 2. 2024 Josef Hoffmann do kapsy – scrapbook
- 7. 3. 2024 Drátovaná vejce s Janou Jančovou
- 21. 3. 2024 Kresba uhlem s Barborou JC

- 11. 4. 2024 Malované keramické hrnky s Janou Kaufmanovou
- 25. 4. 2024 Bohumil Hrabal do kapsy – scrapbook
- 2. 5. 2024 Relaxační zentangle s Janou Kaufmanovou
- 9. 5. 2024 Noční chodec – barevný pastel s Barborou JC
- 6. 6. 2024 Potahované krabičky s Irenou Svákovou
- 13. 6. 2024 Potahované krabičky s Irenou Svákovou – 2. část
- 12. 9. 2024 Tajný deník s Kateřinou Hládkovou
- 26. 9. 2024 Čarovné kvítí – akvarel s Barborou JC
- 3. 10. 2024 Čáry máry – linoryt s Janou Kaufmanovou
- 17. 10. 2024 Krajina snění – akvarel s Barborou JC
- 14. 11. 2024 Podzimní věnec s Ivanou Veselou a Kateřinou Hládkovou
- 28. 11. 2024 Vánoční motiv – akvarel s Barborou JC
- 12. 12. 2024 Vánoční domečky s Jitkou Hruškovou

Vernisáže a výstavy

Galerie Návrat

- 12. 12. 2023 – 25. 1. 2024 – Šimon Vejvančický: Ztracený baráky – kladenská industriální krajina
- 30. 1. – 14. 3. 2024 – Barbora JC – Kresby – vernisáž 29. 1. 2024
- 19. 3. – 25. 4. 2024 – Jiří Hanke – Má poklona – vernisáž 18. 3. 2024
- 29. 4. – 26. 6. 2024 – František Tomík – Galerie v Galerii – vernisáž 29. 4. 2024
- 17. 9. – 14. 10. 2024 – Knihovna 3. tisíciletí – vernisáž 16. 9. 2024
- 22. 10. – 28. 11. 2024 – Ladislav Novák – Kladenské dílo (skici a obrazy) – vernisáž 21. 10. 2024
- 3. 12. 2024 – 16. 1. 2025 – Vzpomínka na Zdeňka Větrovce – kresby a grafiky – vernisáž 2. 12. 2024

Malá galerie / půjčovna

- 30. 11. 2023 – 8. 1. 2024 – Kouzelné časy vánoční
- 11. 1. 2024 – 4. 3. 2024 – Alejandro Jodorowsky – Tanec reality
- 7. 3. 2024 – 30. 4. 2024 – Permakultura
- 6. 5. 2024 – 30. 6. 2024 – Global Hrabal aneb Hrabal světový / MG + půjčovna
- 6. 5. 2024 – 30. 6. 2024 – Od klasiky k metalu
- 17. 9. 2024 – 14. 10. 2024 – Knihovna 3. tisíciletí
- 16. 10. 2024 – 4. 11. 2024 – Život vždy chápej jako umělecké dílo

↑ Vernisáž výstavy **Vzpomínka na Zdeňka Větrovce**. 2. 12. 2024

Výstavy mimo SVK

- 23. 9. 2024 – 23. 10. 2024 – VÝSTAVA OC Central | Knihovna 3. tisíciletí
- putovní výstava Global Hrabal, kterou knihovna připravila ve spolupráci s Městskou knihovnou Nymburk se prezentovala v knihovnách v Litvínově, Valašském Meziříčí, Znojmě, v polském Opolí a v německém Neuruppinu

Besedy a setkání s autory a osobnostmi

- 17. 1. 2024 – Šimon Vejvančický – Ztracený baráky – přednáška a koment. prohlídka výstavy
- 3. 4. 2024 – Václav Láská: Na houby s láskou – beseda s autorem knihy
- 8. 4. 2024 – Pavel Hošek: Evangelium podle Bohumila Hrabala
- 30. 10. 2024 – Michaela Klevisová – beseda se spisovatelkou

← **Při Noci literatury se návštěvníci opět měli možnost podívat na půdu historické budovy.**
19. 9. 2024

→ 13. 11. 2024 – Martin Moravec – beseda k nové knize: Marek Dvořák – Mezi nebem a pacientem

Osvěta

- 30. 1. 2024 – Setkání pro hybatele místních komunit
- 23. 4. 2024 – Po porodu v pohodě – beseda s terapeutkou Michaelou Kalužný-Kříčkovou
- 14. 5. 2024 – Setkání pro hybatele místních komunit II. – Komunitní leadership – Petra Vymětalíková, Petr Štádl
- 16. 10. 2024 – Den duševního zdraví – osvěta, vernisáž, aukce, koncert ve spolupráci s Centrem duševního zdraví / Fokus
- 4. 11. 2024 – Fandimat – představení charitativního projektu
- 6. 11. 2024 – Jak se žije ve tmě (Taška, Jareš, Olga S., Brejličky)

Sbírky

- Bílá pastelka
- Sbírka ke Dni válečných veteránů
- Český den proti rakovině

Další akce a cykly

Týden komiksu

- 26. 2. 2024 – Můj první komiks – Štěpánka Jislová – workshop
- 28. 2. 2024 – Týden komiksu – Setkání s Emblemou
- 28. 2. 2024 – Týden komiksu – Setkání s Ivanem Kubátem
- 29. 2. 2024 – Týden komiksu – O komiksu tady a teď BANG! – panelová diskuze
- 1. 3. 2024 – Marek Rubec – Komiksová proměna – workshop

Cyklus Živá architektura

- 16. 9. – 15. 11. 2024 – Stavitelská dílna
- 28. 9. 2024 – Zdeněk Pospíšil – Procházka po zajímavých vilách v okolí kladenského divadla
- 10. 10. 2024 – Adam Gebrian – Veřejný prostor vs veřejný život přednáška
- 15. 10. 2024 – Zdeněk Pospíšil – Nové Kladno – přednáška
- 23. 10. 2024 – Miloš Florián: Architektura AI
- 24. 10. 2024 – Město přátelské dětem – přednáška Město dětem!
- 12. 11. 2024 – Zdeněk Pospíšil – Kladenské biografy – přednáška

Cyklus Sametová knihovna

- 5. 11. 2024 – Karel Strachota – film Chceme dýchat + beseda s autorem
- 15. 11. 2024 – Divadlo Čučka – Sametové nutrie
- 20. 11. 2024 – Michal Tůma – Stezka svobody – beseda s hybatelem
- 27. 11. 2024 – 17. listopad 1989: Očima pamětníka Jiřího Wohanky

Cyklus Týden pro digitální Česko

- 19. 11. 2024 – Virtuální realita všem / workshop
- 20. 11. 2024 – Petr Vavřinec – Umělá inteligence v praxi / workshop
- 21. 11. 2024 – Digitální odysea v knihovnách / kurz
- 21. 11. 2024 – Michaela Slussareff – Hry, sítě, porno / beseda
- 23. 11. 2024 – Hravě s tabletem / seminář

Ostatní akce

- 2. 5. – 11. 5. 2024 – Rande naslepo
- 16. 5. 2024 – Petr Váša – Velké dítě – performance
- 11. 6. 2024 – Hudební jam v knihovně
- 11. 9. 2024 – Střed. kult. léto – Anatol Svahilec a spol. – Nevyžádaná rada

→ 18. 9. 2024 – Noc literatury 2024

→ 7. 10. 2024 – Středočeský Kramerius 2024 a ceny MARK

Propagace, inzerce, sociální sítě

V roce 2024 jsme zahájili práci s novou vizuální identitou, kterou vytvořilo Studio Datle. V rámci propagace našich aktivit se podařilo dosáhnout výrazného nárůstu počtu sledujících na Facebooku (2 416 sledujících), aktivnější je knihovna také na Instagramu. V průběhu roku byly ke spuštění připravovány nové webové stránky.

Měsíční souhrnné přehledy akcí knihovna sdílela pravidelně s:

- Odborem kultury a tiskovým odborem Středočeského kraje
- Tiskovým oddělením Magistrátu města Kladna
- Krajskými příspěvkovými organizacemi
- Spolupracujícími organizacemi
- Čtenáři a návštěvníky knihovny SVKKL prostřednictvím newsletteru
- Čtenáři a návštěvníky prostřednictvím tištěného měsíčního zpravodaje

Dále byly jednotlivé akce propagovány v kalendáři akcí na webu knihovny, na Facebooku formou událostí a příspěvků, na Instagramu.

Sociální sítě knihovny sloužily především k propagaci jednotlivých akcí, kulturních a vzdělávacích příležitostí, literárních novinek a k informování o provozních změnách a nových službách. Zároveň byly využívány k vyjádření podpory dalším kulturně-vzdělávacím institucím v regionu.

Knihovna celkem odeslala 19 tiskových zpráv deníkům a rozhlasové redakci. Nejčastěji o jejích akcích informovaly Kladenský deník, Kladenské listy, MF Dnes a online deník Vaše Kladno. K propagaci byly také využívány portály Kladensko a Slánsko. Aktivní zapojení do správy webových stránek Kreativních Středních Čech poskytlo knihovně další prostor pro zviditelnění. Specificky zaměřené vzdělávací akce byly komunikovány prostřednictvím hromadných e-mailů školským institucím, vzdělávacím organizacím a volnočasovým subjektům. Nově jsme pro rok 2025 navázali spolupráci s Českým rozhlasem – Střední Čechy.

↑ **Výročí 110 let od narození Bohumila Hrabala připomněla knihovna cyklem Hrabal: Kladno – Nymburk – svět, který připravila ve spolupráci s Městskou knihovnou Nymburk. Putovní výstava obálek překladů Hrabalových děl se představila v knihovnách u nás i v zahraničí.**

← **V rámci hrabalovského cyklu vystoupil prof. Pavel Hošek s přednáškou Evangelium podle Hrabala. 8. 4. 2024**

Ediční a publikační činnost

Časopis Čtenář

Středočeská knihovna je vydavatelem časopisu Čtenář. Jedná se o jediný celostátní knihovnický časopis s více než sedmdesátiletou tradicí, který podle Koncepce rozvoje knihoven v České republice na léta 2021–2027 s výhledem do roku 2030 slouží ke vzdělávání pracovníků knihoven v ČR.

V roce 2024 vyšlo celkem 11 čísel (10 čísel a 1 letní dvojčíslo) v nákladu 850 výtisků. Stejně jako v předchozích letech fungovala rovněž elektronická verze časopisu, která je přístupná z webu knihovny.

Redakční rada časopisu se scházela pravidelně každý měsíc, mimo prázdninové měsíce. Jednání redakční rady probíhala tzv. hybridní formou, někteří členové byli přítomni na místě a ostatní členové byli připojeni online.

Z hlediska obsahu časopisu byla dokončena přehlídka krajanských knihoven působících v zahraničí (Švýcarsko, Turecko, Řecko – Atény a Kréta, Německo – Frankfurt a Düsseldorf). Zároveň jsme kladli důraz na představování nových technologií či nových technických či technologických prostředků ve službách knihoven (knihovny a umělá inteligence, mediální gramotnost v knihovnách, webarchiv a vytěžování velkých dat, digitální wellbeing, virtuální univerzita třetího věku apod.).

Redakce spolu s vedením knihovny a členy redakční rady zároveň připravovala změnu časopisu od roku 2025 po formální (změny periodicity, formátu, rozsahu, celobarevnost a grafika čísla) i obsahové stránce (e-verze s novým webem, který kromě kompletního obsahu tištěných čísel bude obsahovat bonusové materiály a aktuální příspěvky o dění v oblasti knihovnictví doma i v zahraničí) se snahou poskytnout prostor co nejširší knihovnické veřejnosti.

Celková finanční částka vynaložená na vydávání časopisu činila v tomto roce 1 904 686 Kč, z toho vlastní podíl 1 060 142 Kč, výnosy z předplatného 382 394 Kč, výnosy z inzerce pak 112 150 Kč. Grantový podíl z programu MK ČR – Knihovna 21. století činil 350 000 Kč.

Grantové prostředky použila knihovna především na úhradu honorářových a částečně předtiskových nákladů. Knihovna pokrývala v plné míře mzdové náklady redaktorů, poskytovala redakci potřebné vybavení, vedla agendu předplatitelů, hradila náklady na tisk, distribuci, část grafického zpracování; zajišťovala rovněž jeho elektronickou verzi. V rámci zvýšení povědomí o časopisu Čtenář mezi knihovnami se redaktoři účastnili řady celostátních i regionálních akcí, ať přímo na místě samém, nebo online formou, kde časopis prezentovali. Dále bylo povědomí zvyšováno i informacemi, které ke knihovnám směřovali metodici krajských či pověřených knihoven.

Neperiodické publikace

Alexandr Němec

Kladenská díla Ladislava Nováka

ISBN 978-80-85191-61-5 (brožováno)

ISBN 978-80-85191-62-2 (PDF) .

Kladno: Středočeská vědecká knihovna v Kladně, p. o.,
2024, 65 s.

V rodném Kladně zanechal malíř a sochař Ladislav Novák vedle ikonického Pomníku hornictví s Váňovým kamenem řadu dalších větších či menších sochařských realizací. Stejně jako řada jeho soupeřů se musel vyrovnat se skutečností, že období jeho největší tvůrčí energie se potkalo se společensky i politicky turbulentní dobou 50. a 60. let 20. století. Na rozdíl od mnoha protežovaných umělců,

jimž nástup komunistického režimu umožnil prosadit se navzdory jejich (pod)průměrnosti, však Novákova tvorba vždy nesla stopy výjimečného talentu, péle a preciznosti, které jí propůjčují nezpochybnitelnou a trvalou uměleckou hodnotu.

Publikace Kladenská díla Ladislava Nováka podrobně mapuje kontext vzniku autorových realizací pro veřejný prostor města Kladna. Vychází přitom z řady dosud nezpracovaných zdrojů, které se podařilo uchovat v rodinném archivu bratrů Jaroslava a Jiřího Perglových, jejichž otec Jaroslav Pergl starší se s Novákem dlouhá léta přátelil.

→ Vernisáž výstavy připomínající práce kladenského rodáka, sochaře Ladislava Nováka pro veřejný prostor jeho rodiště. K výstavě vyšla publikace Alexandra Němce. 21. 10. 2024

↑ V září se knihovna zapojila do pilotáže spolupráce s Úřady práce na propagaci vzdělávací výzvy *Jsem v kurzu*.

← **Jiří Wohanka na besedě o průběhu sametové revoluce v Kladně. 27. 11. 2024**

↑ **V rámci připomínky 35 let od sametové revoluce vytvořili zaměstnanci knihovny dárcovskou výzvu k podpoře organizace *Paměť národa*.**

Provozní a ekonomická část

Činnost v oblasti IT

V roce 2024 IT pracoviště realizovalo řadu klíčových projektů a inovací, které významně přispěly k efektivnímu fungování celé organizace. Na přelomu roku 2023 a 2024 proběhlo vyladění služeb na všech čerstvě nainstalovaných virtuálních serverech, což nám umožnilo zvýšit bezpečnost a flexibilitu systémů. V této době IT pracoviště také pracovalo na instalaci 17 notebooků, 11 stolních počítačů a 20 tabletů zakoupených na konci roku 2023. Tato zařízení byla během zimy a jara postupně předávána zaměstnancům knihovny a nahrazovala starší stroje. Během následujících měsíců bylo zakoupeno dalších 7 stolních počítačů a 7 notebooků, čímž se knihovna definitivně zbavila morálně zastaralých zařízení a nepodporovaných operačních systémů. Také byly nahrazeny počítače na katalog dokumentů v prostorách půjčovny.

Pracoviště se rovněž zaměřilo na vylepšení síťové infrastruktury. Byla zcela přepracována veřejná bezdrátová síť Wi-Fi v hlavní budově knihovny s názvem SSID: WiFi Free, rovněž jsme posílili její kapacitu pro lepší dostupnost. Dále IT pracoviště přepracovalo a výrazně posílilo síť s názvem SSID: WiFi Učebna pro veřejnost a SSID: WiFi Knihovna pro zaměstnance, což zajistilo stabilní a vysoce dostupné připojení v dalších budovách knihovny, konkrétně v budovách čp. 1624 a 1550.

V létě proběhl ve spolupráci se společností Cosmotron Bohemia s.r.o. upgrade databáze IRIS a knihovního systému Advanced Rapid Library (ARL), což přispělo k vyššímu výkonu a spolehlivosti. Zároveň jsme uvedli do provozu novou verzi programu Zclient, která přinesla vylepšené funkce a optimalizace pro potřeby našich zaměstnanců.

V říjnu 2024 knihovna pořídila nový server a software na zálohování. Tento server zároveň slouží i jako záložní produkční prostředí pro virtualizaci. Spolu s primárním produkčním serverem získala knihovna stabilní serverové řešení, které zajišťuje vyšší bezpečnost a dostupnost poskytovaných služeb. Zároveň byly spolu s velkokapacitním úložištěm kompletně přepracovány zálohovací procesy. Zavedli jsme nové typy záloh, čímž jsme zvýšili bezpečnost a odolnost našich dat.

Ve spolupráci s firmou Inovatika s.r.o. byl nainstalován nový server a digitální knihovní systém Kramerius. Následně proběhla integrace systému Kramerius do programu DNNT. Tento systém zpřístupňuje Díla Nedostupná Na Trhu registrovaným uživatelům knihoven, čímž umožňuje čtenářům přístup k dílům, která by jinak neměli možnost legálně získat, neboť již nejsou komerčně dostupná. Dále bylo zajištěno napojení systému Kramerius na portál

ČDK, který má za cíl zpřístupnit široké veřejnosti co nejvíce digitalizovaných zdrojů z českých knihoven. Tím vším jsme zajistili efektivní přístup k digitalizovaným dokumentům nejen našim čtenářům, ale i širší veřejnosti.

Během roku se pracoviště IT nadále soustředilo na každodenní podporu zaměstnanců prostřednictvím osobní, telefonické a online asistence.

Správa budov

Pracovníci správy budov mají výrazný podíl na rekonstrukci výpůjčních prostor knihovny. Během jednotlivých akcí zajišťovali stěhovací práce i různé menší úpravy či zásahy (malování, elektroinstalace apod.).

V rámci oprav byly realizovány práce za více než 1 333 tisíc korun. Největší položky představovaly:

- opravy v interiérech historické budovy
- opravy střechy na historické budově
- opravy hromosvodů a okapů
- oprava parket ve výpůjčních prostorách
- renovace zázemí v oddělení služeb
- oprava vodovodní přípojky.

Z investičních akcí byla významnější výměna řídicí jednotky EPS, současně byly zahájeny přípravné práce pro výměnu zastaralých čidel. V červenci 2024 došlo k pojistné události, kdy byl v průběhu bouře poškozen systém EZS.

Pro úklid administrativních budov čp. 1550 a 1624, zajišťovaný dříve vlastními zaměstnanci, byla nově od září vybrána úklidová firma.

Personalistika

V průběhu roku 2024 bylo v knihovně zaměstnáno celkem 154 zaměstnanců

- 84 kmenových
- 70 externích.

Průměrný fyzický počet zaměstnanců: 76 (přepočteno na úvazky 65,12)

- Ženy = 68 (přepočteno na úvazky 50,77)
- Muži = 16 (přepočteno na úvazky 14,35)

Nejvyšší dosažené vzdělání zaměstnanců

- Základní vzdělání = 1 (ženy 1 / muži 0)
- Vyučen bez maturity = 1 (ženy 1 / muži 0)
- Vyučen s maturitou = 7 (ženy 4 / muži 3)
- Středoškolské = 37 (ženy 30 / muži 7)
- Vyšší odborné = 6 (ženy 6 / muži 0)
- Vysokoškolské = 32 (ženy 26 / muži 6)

Čerpání nemocenské

Celkem 1 613 kalendářních dnů zameškaných z důvodu nemoci nebo OČR.

- Nemoc = 1 567 kalendářních dnů
- OČR = 46 kalendářních dnů

Náhrada za dočasnou pracovní neschopnost – celkem vyplaceno
256 969 Kč.

Odchody zaměstnanců

- 7 výpověď daná zaměstnancem
- 2 uplynutí sjednané doby určité
- 3 mateřská dovolená

Příchody nových zaměstnanců

- 2 Doplnění a zpracování fondu
- 4 Edukace a komunikace
- 4 Služby veřejnosti
- 2 Útvar ředitele

Průměrná hrubá mzda

V roce 2024 dosáhla průměrná hrubá mzda zaměstnanců knihovny výše
36 328 Kč, tzn. 82% průměrné mzdy v ČR, která činila 43 967 Kč.

Hospodaření v roce 2024

Knihovna hospodařila s příspěvkem na provoz od zřizovatele, účelovými dotacemi od zřizovatele, dotacemi z MK ČR, MPSV ČR, Statutárního města Kladna a dary. Knihovna provozuje doplňkovou činnost – zhotovování digitálních reprodukcí. Proběhla digitalizace sbírkových předmětů, fotografií, koláží a kronik.

Výsledek hospodaření

Knihovna vykázala v roce 2024 zlepšený výsledek hospodaření ve výši 4 520,74 Kč z doplňkové činnosti, který vznikl poskytnutím digitalizačních služeb pro soukromý sektor, a 29 509,96 Kč z hlavní činnosti u vlastních příjmů, kde došlo ke zvýšení příjmů od čtenářů a poskytování krátkodobých pronájmů.

Upravené závazné ukazatele byly dodrženy. V roce 2024 proběhly vratky z nedočerpaných dotací předchozího roku. Došlo k převodu částky do roku 2025, jedná se o nedočerpané kofinancování MK – K21 Čtenář, MK / NPO – vzdělávání a Bookstart. K vratkám doje v roce 2025, také se vrátí ne-spotřebovaný příspěvek na provoz s účelovým určením na energie. Větší část převodu se týká nedočerpaného kofinancování projektu Zaměstnanost plus, který bude probíhat do konce roku 2025, a ušetřené části platů, převedené do příspěvku na provoz k využití převážně na dovybavení výpůjčních prostor a zázemí pro knihovníky. Účelové dotace poskytnuté krajem v roce 2024 jsou vyčerpány.

Rozdíl mezi celkovými náklady a výnosy roku 2024 oproti předcházejícímu roku nebyl vyšší než 10 %. Hospodaření bylo v souladu s upraveným finančním plánem. Proběhly nutné opravy majetku, nejvýznamnější částka zahrnuje generální opravy výpůjčních prostor.

Knihovna tradičně uspěla s projekty v několika programech ministerstva kultury a ministerstva práce a sociálních věcí, v roce 2024 konkrétně:

- K 21 – Čtenář
- VISK 9 – doplňování záznamů do báze ANL
- VISK 2 – vzdělávání knihovníků
- VISK 7 – Kramerius
- NPO – vzdělávání
- Zaměstnanost plus

Za podpory zřizovatele z rozvojových projektů se uskutečnily akce Středočeský Kramerius, spolupráce s Post Bellum, Hrabal 110 výročí, ČVUT studentské práce, Středočeské kulturní léto – divadlo, rozvoj webu Kreativ-

ní střední Čechy, Historie kolem nás – Slaný a Slánsko ve XX. století, rozšíření fondu o neknihovní dokumenty a projekt S knížkou do života/Bookstart. Dále nám zřizovatel v plné výši kofinancoval projekty podpořené dotacemi Ministerstva kultury ČR a Ministerstva práce a sociálních věcí ČR. Nadace Via poskytla nadační příspěvek na realizaci projektu Sametová knihovna, společnost AVE Kladno s.r.o. poskytla účelově neurčený finanční dar, který byl využit na akci Týden komiksu.

Investiční akce

Díky přístupu zřizovatele se v roce 2024 podařilo uskutečnit větší množství investičních akcí:

Název akce	proinvestováno (2024)
Výměna ústředny EPS v budově čp. 1641	157 268,29 Kč
Elektronická evidence docházky a elektronický přístupový systém	549 959,54 Kč
Adaptace prostoru čítárny SVKKL na víceúčelový sál	2 806 906,60 Kč
Interiérové vybavení výpůjčních prostor SVK	837 320,00 Kč
Obnova firewall k zajištění ochrany dat a osobních údajů v SVK	918 390,00 Kč
Nákup a instalace záložního serveru	903 976,48 Kč
Doplnění kapacit centrálního depozitáře	499 527,00 Kč
Nová webová prezentace Středočeské vědecké knihovny	789 520,00 Kč
Komplexní zajištění bezpečnosti dat	235 896,76 Kč
Venkovní samoobslužný návratový automat s třídící linkou	realizace VZ
Rekonstrukce topných zdrojů	realizace VZMR
Celkem	7 698 764,67 Kč

Pohledávky

Součet rizikových pohledávek (pohledávky s problémovou vymahatelností):

- Knihovna eviduje k 31. 12. 2024 pohledávky řešené soudně ve výši 62 950 Kč. Jedná se o uživatele knihovny, kteří neuhradili sankci za pozdní vrácení/vyzvednutí dokumentů. Většina je již vymáhána exekučně.
- Součet nedobytných pohledávek (v daném roce odepsaných): 2 105 Kč – exekuce soudně zastavena
- Součet nedobytných pohledávek (dosud neodepsaných): 0 Kč

Výsledky kontrol

V roce 2024 proběhly **dvě vnější kontroly**:

- veřejnosprávní kontrola ze strany zřizovatele – byly zjištěny dílčí nedostatky a knihovna přijala nápravná opatření k jejich odstranění
- ČSSZ kontrola plnění povinností v nemocenském pojištění, v důchodovém pojištění a při odvodu pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti – byl zjištěn nedoplatek na pojistném ve výši 282,- Kč, který byl na základně platebního výměru uhrazen

Ekonomické ukazatele

Ozn.	Text	Ř.	Hlavní činnost	Hospodářská činnost
A.	NÁKLADY CELKEM	1	63 063	52
I.	Náklady z činnosti	2	63 063	52
1.	Spotřeba materiálu	3	6 649	0
2.	Spotřeba energie	4	2 193	4
3.	Spotřeba jiných neskladovatelných dodávek	5	0	0
4.	Prodané zboží	6	60	0
5.	Aktivace dlouhodobého majetku	114	-11	0
6.	Aktivace oběžného majetku	115	0	0
7.	Změna stavu zásob vlastní výroby	116	-9	0
8.	Opravy a udržování	7	1 334	0
9.	Cestovné	8	124	0
10.	Náklady na reprezentaci	9	91	0
11.	Aktivace vnitroorganizačních služeb	12	0	0
12.	Ostatní služby	10	6 282	13
13.	Mzdové náklady	11	29 267	25
14.	Zákonné sociální pojištění	13	9 466	9
15.	Jiné sociální pojištění	14	79	0
16.	Zákonné sociální náklady	15	1 415	1
17.	Jiné sociální náklady	16	0	0
18.	Daň silniční	17	0	0
19.	Daň z nemovitostí	18	0	0
20.	Jiné daně a poplatky	19	3	0
22.	Smluvní pokuty a úroky z prodlení	21	0	0
23.	Jiné pokuty a penále	22	0	0
24.	Dary a jiná bezúplatná předání	23	0	0
25.	Prodaný materiál	24	0	0
26.	Manka a škody	25	0	0
27.	Tvorba fondů	26	13	0
28.	Odpisy dlouhodobého majetku	27	3 070	0
29.	Prodaný dlouhodobý nehmotný majetek	28	0	0

30. Prodaný dlouhodobý hmotný majetek	29	2	0
31. Prodané pozemky	30	0	0
32. Tvorba a zúčtování rezerv	31	0	0
33. Tvorba a zúčtování opravných položek	32	0	0
34. Náklady z vyřazených pohledávek	33	2	0
35. Náklady z drobného dlouhodobého majetku	117	2 882	0
36. Ostatní náklady z činnosti	34	152	0
II. Finanční náklady	35	0	0
1. Prodané cenné papíry a podíly	36	0	0
2. Úroky	37	0	0
3. Kurzové ztráty	38	0	0
4. Náklady z přecenění reálnou hodnotou	39	0	0
5. Ostatní finanční náklady	40	0	0
III. Náklady na transfery	41	0	0
1. Náklady vybraných ústředních vládních institucí na transfery	42	0	0
2. Náklady vybraných místních vládních institucí na transfery	43	0	0
V. Daň z příjmů	52	0	0
1. Daň z příjmů	44	0	0
2. Dodatečné odvody daně z příjmů	45	0	0
B. VÝNOSY CELKEM	53	63 063	57
I. Náklady z činnosti	54	1 868	57
1. Výnosy z prodeje vlastních výrobků	55	0	0
2. Výnosy z prodeje služeb	56	1 526	57
3. Výnosy z pronájmu	57	51	0
4. Výnosy z prodaného zboží	58	35	0
8. Jiné výnosy z vlastních výkonů	62	0	0
9. Smluvní pokuty a úroky z prodlení	71	0	0
10. Jiné pokuty a penále	72	0	0
11. Výnosy z odepsaných pohledávek	73	0	0

12. Výnosy z prodeje materiálu	74	0	0
13. Výnosy z prodeje dlouhodobého nehmotného majetku	75	0	0
14. Výnosy z prodeje dlouhodobého hmotného majetku kromě pozemků	76	15	0
15. Výnosy z prodeje pozemků	77	0	0
16. Čerpání fondů	78	49	0
17. Ostatní výnosy z činnosti	79	191	0
II. Finanční výnosy	80	114	0
1. Výnosy z prodeje cenných papírů a podílů	81	0	0
2. Úroky	82	112	0
3. Kurzové zisky	83	0	0
4. Výnosy z přecenění reálnou hodnotou	84	0	0
6. Ostatní finanční výnosy	86	1	0
III. Výnosy z transferů	97	61 112	0
1. Výnosy vybraných ústředních vládních institucí z transferů	89	0	0
2. Výnosy vybraných místních vládních institucí z transferů	99	61 112	0
C. VÝSLEDEK HOSPODAŘENÍ	109	0	0
1. Výsledek hospodaření před zdaněním	110	30	5
2. Výsledek hospodaření běžného účetního období	111	30	5

Výroční zpráva o poskytování informací

podle zákona č. 106/1999 Sb. za rok 2024

→ Počet podaných žádostí o informace:	0
→ Počet vydaných rozhodnutí o odmítnutí žádosti:	0
→ Počet podaných odvolání proti rozhodnutí:	0
→ Opis podstatných částí každého rozsudku soudu:	0
→ Výčet poskytnutých výhradních licencí:	0
→ Počet stížností podaných podle § 16a:	0

↑ Společná fotografie týmu knihovny. 11. 12. 2024

Středočeský kraj

www.stredoceskaknihovna.cz